

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Dn
polletno 120 Dn
celoletno 240 Dn
za inozemstvo
mesečno 35 Dn
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 50 Dn, za
inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Dn 2-50, veliki
po 3 in 4 Dn, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Dn
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljke in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekoval
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.340
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Angleško-ruski konflikt.

Marsikdo je sodil, da bo prekinjenje diplomatskih zvez med Anglijo in Rusijo usodno a sedanji čas. V zvezi z dogodki na daljnem zходу se je stvar odigrala v obliki, ki je livala strah v kosti.

Sedaj so že pretekli tedni, pa se ni nič zgodilo. Boji v Kini se niso zaostri, nasprotje popustili so. Določno se vidi, da na njihov razvoj formalen prepir v Evropi niti majmanj ni vplival. Rykov je sicer sporočil rdečim čem, da morajo biti pripravljene in opozoril narod na nevarnost vojne, a več ni ukrenil. Rusija je proglasila zaporo nad angleškim blagom, a vseh vrat ni zaprla. Angleži čakajo, čiti enega vojaka niso premaknili, niti ene adije poslali v ruske vode. To čakanje pove, la se bojevanje med Anglijo in Rusijo ni izpremenilo, nikaka nova faza se ni začela, tati diplomatski manevri pa se z neodjenjivo vztrajnostjo in trmo na obeh straneh nadaljujejo.

Tako je tudi zadnji zunanji izraz tega boja dveh imperijalizmov, zapadnega in vzhodnega le potrdil zgodovino. Najmanj eno toletje sta Rusija in Anglija v neprestanem boju. Vso to dolgo dobo pa se razen v krinski vojni, ki jo je pa pravzaprav vodila Francija, ista nasprotnika nikoli srečala na bojnih poljanah. Med gospodarskimi in zemljepisnimi azmerami enega in drugega protivnika je aka razlika, da ni bilo mogoče dobiti terena n vstvariti okoliščin, na katerih bi bilo obojno orožje vsaj približno enakovredno. Bismark je dobro označil ta konflikt kot boj med norskim somom in slonom; prvi iz vode ne nore, drugi pa je gospodar na suhem, vsak je v svojem elementu gospodar, drug drugemu a ne moreta do živga.

Ta položaj je vedno silil oba nasprotika, da sta se omejila zgolj na diplomatsko vojno, šahovsko igro, ki po obsežnem in najafiniranejšem načrtu ustvarja položaje, ki risilijo nasprotnika na umik, popuščanje, tapitulacijo. Na tem polju je imela Anglija javadno več sreče kot Rusija. Pred revolucijo je trpela ruska diplomacija na okosteneosti, zastarelosti, ko pa je prevzel njeno vodstvo eden najboljših diplomatov sveta, Čičerin, jo je dobil znatno oteženo z obeležjem in metodami novega režima. Ruska zunanja politika se namreč pod sovjeti ne giblje prosto, liktira jo komunistična internacionala, v kateri so združene vse države, prijateljske in neprijateljske. Samo ta okolnost zadostuje, la je vsaka država, zlasti pa Anglija napram uskemu zunanjemu predstavništvu nezaupna. Boljševiki so napravili silno napako, da so i pozavnami in trobentami oznanjali svetovno revolucijo, borbo proti obstoječemu družabnemu redu na vsem kontinentu. S to utohijo niso dosegli drugega kot da so proti sebi združili vse države, tudi tiste, ki jih sicer interesi in čustva vežejo na rusko državo. Posledica te boljševiške taktike je bila ta, da je ruska diplomacija bila za dolgo časa izključena iz vseh mednarodnih torišč v Evropi, ki so od nekdanj boljšiča med Anglijo in Rusijo, n je morala vse te prilike za uveljavljanje svojih načrtov opustiti. Anglija je bila zmagovalka.

Čičerin se je sicer uspešno otepal komande komunistične internacionale v zunanji politiki, vendar popolnoma v tem poglavju do lones še ni uspel. Zato je vse njegovo stremjenje šlo za tem, da okoli zveze sovjetskih držav vstvari varovalni nasip — verigo držav, ki bodo stale pod kulturnim vplivom komunizma, ki bodo gospodarsko zvezane z Rusijo, politično pa z njo v čim tesnejših odnosajih. Tu je odgovor na vprašanje o vzrokih Čičerineve politike napram Finski, Litvi, Latviji, Estoniki, Nemčiji. Zato internacionalni komunizem podpira nacionalizem v Turčiji, Perziji, Afganistanu in sedaj v Kitajski.

V bistvu je ta varovalni blok resnična miroljubna politika. Rusija potrebuje zanesljivo mirnih sosedov, kajti ona potrebuje še desetletje popolnega miru, da se bo gospodarsko restavriral.

Ker so pa ravno te obrobne države v Aziji bile itak že vedno sporno jabolko med Anglijo in Rusijo ter objekti interesnih sfer in dogovorov, je seveda tudi sovjetska diplomacija pri vsakem koraku v tej smeri morala občutiti angleški protitudar. Kakor je Rus hotel varovati svojo državo, tako Anglež svojo Indijo. Vsa ozemlja, ki jih je Rusija hotela uporabiti za obrambni nasip svojih meja, va-

rujejo tudi Indijo, preko vseh teh gredo pota tudi v srce angleških interesov na vzhodu.

Tako se diplomatski dvoboj nezmanjšan nadaljuje in prav je imel Ljening, ko je trdil, da svetovna vojna rusko-angleškega konflikta ni razčistila.

Zgodovina kaže, da se to nasprotje sploh ne bo razčiščevalo z nobeno vojno. Tudi kulturno-politično nasprotje, ki danes posebno ostro karakterizira obe stranki — komunizem in kapitalizem — v tej igri ne predstavlja dejanske velike postavke. Anglež o načelih in prepričanju drugih niti ne razpravlja rad, da bi se pa zanje bojeval, mu še na misel ne pride. Gre tu le za vrsto težkih konkretnih vprašanj, ki se bodo tudi v bodoče reševala s

preizkušeni sredstvi vztrajne velike diplomatske borbe in spletke.

Za Rusijo je danes mir življenski interes, Angliji pa tudi ni vseeno, če si odvzame in uniči velikega kupca in odjemalca za celo desetletje. Tudi če bi vojna odnesla sovjetski režim, bi bila to predraga cena zanj.

Tako nam bližji ogled stvari dokazuje, da je mir med Anglijo in Rusijo v obojestranskih interesih globoko vkoreninjen. Kot država, ki mora živeti v najboljšem prijateljstvu z eno kakor drugo državo, moramo le želiti, da se za rešitev medsebojnih sporov vedno poiščejo sredstva, ki bodo poglobljala mir, strpljivost in vzajemnost med tema največjima silama sveta.

Naš spor z Albanijo.

r Belgrad, 9. junija. (Izv.) 11. t. m. se sestane v Zenevi Svet Društva narodov na svoje edno zasedanje. Ker je albanska vlada na svojo noto sporočila željo, da se vprašanje spora predloži Svetu v razpravo, in ker je jasno, da bo tudi naša vlada vztrajala na tem, da se zadeva merodajno obravnava pred D. N., je pričakovati, da bo Svet D. N. že tekom sedanjega svojega rednega zasedanja vzel naš spor z Albanijo v razpravo. Na ta način se je celo vprašanje postavilo pred edino merodajen forum. Mi lahko mirne duše čakamo tozadevnih sklepov. Stališče naše vlade pri tem ne bo več lahko, ker je jasno, da bo Italija, ki je stalni član Sveta D. N., storila vse, da onemogoči rešitev, ki bi bila edino pravilna in pravična in ki bi bila v interesu miru.

Naša vlada je našemu stalnemu delegatu pri D. N. g. Fotiću že poslala vse potrebne informacije. Ponekod se je celo mislilo, da bi na to zasedanje potoval sam zunanji minister Voja Marinković. Vendar pa se te vesti ne potrjujejo. Misli se, da zadostuje prisotnost delegata Fotića.

Kdo bo pri tej priliki zastopal albansko vlado, še ni znano. Misli se, da bo albanska vlada delegirala svojega londonskega poslanika g. Konico.

S tem se je rešitev spora malo zavlekla. Nasproti temu pa mislijo nekateri krogi, da bo albanska vlada še pred tem izpolnila naše zahteve, s čemer bi cela stvar dobila novo obliko. Posebno tukajšnji albanski poslanik Cena beg dela z vsemi silami na to, da bi se albanska vlada izognila razpravi pred Svetom D. N. Cena beg se še vedno nahaja tukaj. Po lastnem zatjevanju vsak dan pričakuje ob-

vestil od albanske vlade, da je izpolnila vse pogoje.

Istotako je še pred razpravo v Svetu D. N. pričakovati prijateljskega posredovanja v Belgradu in v Tirani s strani francoske in angleške vlade. V kolikor se tega posredovanja v Belgradu tiče, je gotovo odveč. Naša vlada je tekom celega spora pokazala dovolj pripravljenosti, da se celo vprašanje obravnava na miren in edino pravičen način. Če se nahaja sedaj to vprašanje pred D. N., gotovo ni krivda na belgrajski vladi. Zato bi bilo tako posredovanje brez dvoma bolj na mestu v Rimu, kakor v Belgradu.

r Belgrad, 9. junija. (Izv.) Ko je zvečer zunanji minister odhajal iz svojega kabineta, je časnikarjem na njihovo vprašanje, ali so resnične vesti, da so velesile podvzele pomirljive korake pri nas, odgovoril, da to ni resnično, pač pa so po njegovih informacijah velesile podvzele take korake v Tirani. Na nadaljnje vprašanje, ali je naša vlada zahtevala od Društva Narodov, da pride cela zadeva pred svet D. N., je Marinković odgovorila, da naša vlada ni imela te potrebe in da dosedaj takih korakov ni storila.

g Pariz, 9. junija. (Izv.) Francoski zunanji minister je dal baje poslanikom v Belgradu in Tirani nalog, da skušata vplivati na prizadeži vladi, da bi se incident čimpreje poravnal. Belgrajska vlada naj bi umaknila svojo ostro noto, albanska vlada pa naj bi takoj izpustila tolmača. Ni še znano, s kakšnim uspehom sta oba poslanika posredovala. Včeraj se je Briand razgovarjal z našim poslanikom Spalajkovićem in albanskim poslanikom Brionijem.

Kralj se še ni odločil.

r Belgrad, 9. junija. (Izv.) V demokratskem delu vlade se je danes z vso upornostjo vzdrževala vest, da bo kralj takoj po prihodu v Belgrad podpisal ukaz o razpustu skupščine. Če pa kralj ne bi jutri prispel v Belgrad, potem bo jutri odšel v Topolo predsednik vlade Velja Vukičević, da bi se definitivno rešilo vprašanje razpusta skupščine in razpisa volitev. Demokrati so razpoloženi povsem optimistično.

r Belgrad, 9. junija. (Izv.) Danes dopol-

dne se je vrnil v Belgrad Voja Marinković, ki je, kakor smo včeraj javili, odpotoval v Topolo. On ni dal nobene izjave. Edino iz njegove okolice se je zatjevalo, da ni prinesel s seboj nobenega ukaza. Tekom dopoldneva ga je obiskalo več zastopnikov tujih držav, ki so se informirali o nadaljnjem poteku albanske zadeve.

r Belgrad, 9. jun. (Izv.) Vladni krogi zatrujejo, da bi se imel tekom jutranjega dneva kralj vrniti v Belgrad.

Sovjetska vlada o umoru dr. Vojkova.

v Moskva, 9. junija. (Izv.) Sovjetska vlada je izdala komunike, v katerem pravi, da je umor dr. Vojkova le en člen v verigi dogodkov, ki v svoji celoti pomenjajo ogroževanje miru. V zvezi s tem smatra ruska vlada za potrebno, da objavi še nekatera dejstva, ki v zadostni meri označujejo delo angleške vlade in nekaterih njenih organov na teritoriji sovjetske Rusije. Med drugim navaja komunike, da so l. 1925. obmejne straže ujele na turško-ruski meji nekega dozdevnega angleškega trgovca Steinberga, ki pa je bil v resnici, kakor je pozneje povedal, stotnik angleške armade Riley. Po njegovih izpovedbah je imel od Churchilla nalog, da organizira razne tajne družbe. Spomenica našteva celo vrsto poskušanih atentatov, o sabotaži v tovarnah, motenju zborovanj in dolži tega protirusko angleško propagando. Vlada dolži z ozirom na te navedbe Anglijo, da pripravlja na najrazličnejše načine in z vsemi sredstvi vojno proti sovjetski Rusiji in ter poziva delovno ljudstvo, da podpira obrambne odredbe za varstvo države.

v Varšava, 9. junija. (Izv.) Dosedanja preiskava o ozadju atentata na dr. Vojkova, še ni prinesla dosti gradiva. Iz Vilne poročajo, da je tamkajšnja policija odkrila veliko terori-

stično-monarhistično rusko organizacijo, kateri je pripadal tudi Koverda. Oblasti še niso odločile, ali priče Koverda pred navadno ali pred izredno sodišče.

v Moskva, 9. junija. (Izv.) Vest o umoru dr. Vojkova je povzročila vsesplošno razburjenje. V Harkovu, Leningradu, Minsku in Kijevu so se vršila velika protestna zborovanja, na katerih so spravljali umor v zvezo s sovjetom sovražno angleško politiko in opozarjali na to, da je poljska vlada za umor odgovorna in da mora krivce najstrožje kaznovati in gardistične organizacije razpustiti.

Preganjanje v Italiji.

g Napoli, 9. junija. (Izv.) Policija je dala odstraniti bivšega vseučiliškega profesorja in znanega socialista Artura Labriola. Ni znano, ali je bil Labriola konfiniran. Labriola je bil pred letom odstavljen kot vseučiliški profesor, ker ni hotel podpisati znane izjave državnih uradnikov, da ne bo deloval proti sedanjemu režimu. Labriola je hotel ustanoviti pred dobrih letom blok vseh opozicionalnih strank proti režimu.

Poslanec Sušnik pri Vukičeviću.

r Belgrad, 9. jun. (Izv.) Danes je prispel v Belgrad podpredsednik Jugosl. kluba Anton Sušnik. Dopoldne je obiskal predsednika vlade Vukičevića. Njegov razgovor s predsednikom vlade je vzbudil precejšnjo pozornost v vseh političnih krogih.

Uredba za sestavo gospodarskega sveta.

r Belgrad, 9. junija. (Izv.) Na temelju člena 314. fin. zakona za tekoče leto je ministrski svet sprejel uredbo o sestavi gospodarskega sveta pri ministru za trgovino. Od slovenskih korporacij bosta v tem svetu, ki ima čisto posvetovalen značaj, zastopani trgovska zbornica z 1 članom, Zadržna zveza z 1 članom. Člani se bodo vedno poklicali v Belgrad k sejam, katerim bo predsedoval trgovinski minister. Vendar pa ne bodo zato dobili nobene odškodnine, pač pa imajo prosto vožnjo iz svojega kraja do Belgrada in nazaj.

Žalna služba božja za Pašičem.

r Belgrad, 9. junija. (Izv.) Jutri bo v saborni cerkvi Žalna služba božja za pokojnim Pašičem po šestih mesecih. Na to svečanost so prišle številne radikalne organizacije iz vseh krajev naše države. Prispeli so tudi vsi radikalni prvaki, med njimi Aca Stanojević, Nikola Uzunović in drugi. Pričakuje se, da bo pri tej priliki prišlo do tesnega stika med vsemi prvaki in da bo morebiti prišlo do sporazuma v vseh perečih strankarskih vprašanjih. Žalne liturgije, ki bo v saborni cerkvi, se bo udeležil tudi predsednik ministrskega sveta Velja Vukičević.

Pred volitvami v Romuniji.

r Bukarešt, 9. junija. (Izv.) Danes dopoldne se je vršil shod liberalne stranke, na kateri je vodja te stranke Bratianu izjavil sledeče »Pri bližnjih volitvah si moramo zagotoviti večino, ki ni naša, marveč državna potreba. Zgodilo se je, da smo mnogokrat odbili ponujano nam oblast, toda nikdar se nam ni zgodilo, da bi zahtevali oblast, pa da v tem ne bi uspeli. Sedaj jo zahtevamo.« To izjavo Bratianura celokupno časopisje živahno komentira.

r Bukarest, 9. junija. (Izv.) »Adeverul« poziva vlado, da ukine obsedno stanje, ki traja že od povojnega časa neprestano do danes in je veliko zlo. Vlada, ki jo je javno mnenje pozdravilo z navdušenjem, je dolžna ukiniti obsedno stanje, pravi »Adeverul«. Volitve in obsedno stanje ne gresta skupaj.

Redni promet čez Ocean.

v Pariz, 9. junija. (Izv.) Iz Newyorka poročajo, da je graditelj letala »Columbia« ing. Bellanca izjavil namero, da izgradi nov tip aeroplanov, ki bodo sposobni za reden promet čez Atlantski ocean.

v Rim, 9. julija. (Izv.) Chamberlain je izjavil, da bo na svojem poletu na vsak način obiskal tudi Rim, glavno mesto, kjer je bil rojen izgraditelj aeroplana, s katerim je izvršil prekooceanski polet.

v Berlin, 9. junija. (Izv.) Leverage je izjavil, da resno namerava ustanoviti značno prometno progo med Ameriko in evropskim kontinentom. Podjetje bo financiral s svojim lastnim kapitalom, gotovo se bodo javili tudi drugi interesenti, ki bi bili pripravljeni sfinancirati to podjetje. Promet bi se pričel že spomladi.

REVOLUCIONARNO GIBANJE NA PORTUGALSKEM.

v Pariz, 9. junija. (Izv.) S portugalske meje se razširjajo vesti, da je v severni Portugalski izbruhnilo revolucionarno gibanje. Vlada je odposlala v ozemlje vojaške posadke. Baje je red zopet vpostavljen.

BOLEZEN ŠPANSKEGA PRESTOLA-NASLEDNIKA.

v Pariz, 9. junija. (Izv.) Po neki vesti »Journala« iz Madrida se je stanje prestolonaslednika, princa Asturije, zelo poslabšalo in se je bati resnih posledic.

ČICERIN.

v Berlin, 9. junija. (Izv.) Čičerin je danes zjutraj došel iz Baden-Baden v Berlin.

Proces proti Mussolinijevemu atentatorju Lucettiju.

Rim, 9. junija (Izv.) Danes se je pred posebnim tribunalom pričela razprava proti anarhistu Lucettiju, ki je dne 11. sept. v Rimu izvršil bombni atentat proti avtomobilu ministrskega predsednika, Ministrskega predsednika Mussolini je ostal popolnoma nedotaknjen, pač pa je bilo ranjenih vsem drugih oseb. Lucetti je star 27 let. Poleg Lucettija sta na zatočni klopi Vatteroni in Leandro Sorio, natakarka v hotelu, kjer je Lucetti prenočil. Obtožena sta, da sta sodelovala pri atentatu. Sodišču predseduje general Funna. Najprej je bil zaslišan Lucetti, ki je izjavil, da je v Marseljsko pripravil atentat tekotom enega meseca. Imel je revolver z zastrupljenimi krogli za slučaj, če bi bomba ne eksplodirala. Po političnem prepričanju je Lucetti anarhist-individualist.

Sorio in Vatteroni nista nič vedela o atentatu. Lucetti je trikrat prišel v Italijo z namenom, da bi izvršil atentat. Prvič l. 1923. pozneje pa lanskega leta dvakrat. Obtožena Sorio in Vatteroni sta izjavila, da nista nič vedela o pripravah za atentat. Proces se nadaljuje.

Stališče Bolgarske.

Povodom pisanja nekih bolgarskih listov, da je bolgarska vlada navezana na Italijo, pri naša vladno glasilu »Demokratski zgovor« sledeči komuniké:

V odgovor provokatorskim listom, ki upletajo Bolgarsko v posamezne konflikte med tujimi državami, moramo povdariti, da Bolgarska v svoji zunanji politiki ostane zvesta pravilu: z nikomur ne proti nikomur. Mi smo bili in bomo za miroljubno rešitev vseh konfliktov.

Huda nevihta s točo na Češkem.

v. Praga, 9. junija. (Izv.) Različne pokrajine na Češkem je obiskala te dni huda nevihta s točo. Ponekod je padala kot jajce debela toča, ki je napravila na vrtovih in poljih ogromno škodo. Dosedaj cenjena škoda gre v milijone. Človeških življenj nevihta ni zahtevala. Škodo, povzročeno po vinogradih, cenijo na 150 milijonov kron.

PRED POGAJANJI ZA STALNO MEDNARODNO POGODBO MED FRANCIO IN AMERIKO.

g. Pariz, 9. junija. (Izv.) »Petit Parisien« poroča iz New Yorka: Zdi se, da se bodo v kratkem pričela diplomatska pogajanja na podlagi Briandovega osnutka za stalno mednarodno pogodbo med Francijo in Ameriko. Briand je predlog objavil 6. aprila na dan 10. obletnice vstopa Amerike v vojno. Ameriški poslanik v Parizu Herwick je sporočil svoji vladi, da se je Briand obrnil nanj za informacije v namerah ameriške vlade. V slučaju ugodnega odgovora se bodo pogajanja takoj pričela. Ameriška vlada je sedaj uradno obveščena. Gotovo je, da se bo o predlogu izjavila.

IZPRAZNJENJE SAARKEGA OZEMLJA

v Saarbrücken, 9. junija (Izv.) Izpraznjevanje saarskega ozemlja po francoskih četah, katere morajo ozemlje do 12. junija zapustiti, je v polnem teku. En bataljon in ena kompanija vojaštva je že odšla v Saargemünde.

BREZPOSELNOST NA ANGLEŠKEM.

v London, 9. junija. (Izv.) 30. maja je znašalo število brezposelnih 985.000 oseb, kar pomeni narastek za 7325 oseb od prejšnjega tedna.

Resnica o tiskovnem procesu Žebot contra dr. Reisman.

Maribor, 9. junija 1927.

Ker je bil dr. Avgustin Reisman dopisnik »Jutra«, v tiskovni pravdi dne 7. junija obsojen, ne vedo sedaj »Jutrovi«, kaj bi začeli. Obsodbo Reismanovo so zvlili v uredništvih »Jutra« in »Večernika« tako, da res ni razvidno, kdo je bil pri deželnem sodišču v Ljubljani obsojen. Se veči »Jutrov Večernik« v Mariboru dne 8. junija celo poroča z debelimi črkami: »Obsodba poslanca Žebota!« Niti z eno besedico mariborski SDS-list ne omenja, da je bil dr. Reisman obsojen. »Jutro« piše o vsem drugem, samo o obsodbi svojega dopisnika ne omeni skoraj ne besede, ampak čisto po jutrovsko zavija celo razpravo in obsodbo. Resnica na celi stvari je kratko sledeča: »Jutro« je dne 16. januarja 1927 prineslo o dr. Koroševem shodu 14. januarja v Mariboru poročilo, ki je bilo polno zavijanja in sramotnega naših pristašev. Samostalni demokrati so tedaj hoteli s pomočjo socialnih demokratov razbiti shod SLS. V to svrhu so se pripravljali »orjunaš« in socialistični »udarniki« cel teden pred shodom. Poslanec Žebot je organiziral močno rediteljsko četo, ki je poskrbela, da se je dr. Korošev shod vršil mirno in slovesno. »Jutro« je nato poročalo 16. januarja, da je Žebot poveljeval

nemškutarskim mesarskim pomočnikom, da je bil glavni »vunbafelje«, da je »neusmiljeno pretepale delavce in da je celo nekemu fantu nastavil revolver na prsa. Zaslišanih je bilo okoli 30 prič, ki so po ogromni večini zanikale in izključile trditve, da bi bil Žebot koga pretepala ali da bi komu nastavil revolver. Dasi veliko prič pripada Žebotu nasprotnim strankam, je senat deželnega sodišča spoznal »Jutrovega« poročevalca dr. Avgustina Reismana krivim. Predsednik v. svetnik Mladič je točno ob 18. uri dne 7. junija 1927 razglasil v razpravni dvorani št. 79 razsodbo, po kateri se je dr. Avgustin Reisman občno obsojen, kakor smo že poročali. Popolnoma izmišljeno je tedaj, da bi bil Žebot obsojen. »Jutro« in »Večernik« bosta imela priliko, da to iz tre izvirno poročilo zagovarjata pred sodiščem. Žebot ni mogel biti obsojen iz enostavnega razloga, ker je on tožil Reismana a ne Reisman Žebota. Dr. Reisman tudi ni bil oproščen, ampak je bil obsojen, kakor gorej omenjeno.

Toliko resnici na ljubo!

Beleške

△ Višek nesramnosti. Včerajšnji »Narod« objavlja podatke o zadnjih režimih na ljubljanskem magistratu. Vsi ti podatki so ena sama sramota za Ljubljano, sramota, ki jo je pozročila SDS. SDS je dvakrat razpustila občinski svet, trikrat postavila na magistrat komisarje in gerente, leta in leta preprečevala volitve in onemogočila, da bi prišla volja ljubljanskih volivcev do izraza. To so dejstva, ki jih tudi vsak »Narodov« in »Jutrov« bralec ve in tudi ve, zakaj je SDS tako delala. Stvar je vsakemu človeku v Sloveniji jasna in znana. SDS je hotela imeti vladno v Ljubljani, ker je ni dosegla zlepa, jo je s silo, z zlorabo oblasti v državi. Na vse to pa »Narod« zapiše: »Kakor je vsesplošno znano, je SDS opetovano zahtevala, naj se izvrše volitve občinskega sveta, ker so bili imeniki volivcev že pripravljeni. Toda SLS je nove volitve vedno preprečila. Tako smo že tri leta brez občinskega sveta.« — Kaj takega more zapisati pač le »Slov. Narod«; zato je treba posebno poročilo neumnosti in nesramnosti.

△ Po lastnem nosu se je včeraj potilo »Jutro«. Tisto »Jutro«, ki je osem let zagovarjalo »centralizem, zlasti finančni centralizem, tisto »Jutro«, ki je zagovarjalo vladno, ko je prenašala milijone, ki so jih nabrali slovenski obrtniki in delavci v bolniškem zavarovanju na jug, ki je branilo uničevanje slovenske avtonomne uprave, to isto »Jutro« je moralo »zase napisati tole grenko zdravilo: »... naša država se ne bo mogla gospodarsko restavrirati, dokler bo veljalo načelo, da mora iti vse denar iz države v Belgrad.« — Kdo pa je uveljavil to načelo? Ali ne ravno »Jutro« in njegovi ljudje? Ali vas je sedaj kaj sram, da vas je spoznanje tako pozno srečalo?

△ Rdeča cunja. Na »oblastni konferenci« SDS, ki jo je imel g. Pribežev v Zagrebu, je, kakor poroča njegovo glavno glasilu belgrajska »Reč«, med drugim povedal tudi tole: »Naravno, mi smo rdeča cunja za Korošca, ker imamo na tisoče Slovencev v naših vrstah. Vukičević in Marinković nista rdeča cunja, ker ne moreta biti konkurenta v Sloveniji. Mi smo rdeča cunja za Radiča, ker imamo na tisoče Hrvatov v svojih vrstah. Vukičević in Marinković nista rdeča cunja, ker nimata nikogar za seboj.« — Več o tej rdeči cunji g. Pribežev ni povedal, ampak da je primerjal svojo stranko z rdečo cunjjo, to je vsekakor zelo značilno. Ali naj bo ta primerja s cunjjo »cikanje« na to, da gre SDS na Slovenskem že čisto v »franze«?

△ Hvaležni Momčilo. Pod tem naslovom prinaša belgrajska »Politika« karikaturu, predstavljajočo sedanjega zunanjega ministra Marinkoviča v razgovoru z bivšim zunanjim ministrom Ninčević. Marinković Ninčeviću: »Pa dobro, Momčilo, ti si nekaj ongavil s temi Arnavti. Kaj bi ti napravil, ko tako-le zapro našega diplomatskega uradnika?« — »Jaz bi se jim zahvalil, da niso zaprli mene.«

△ Radič in Superina. Med nekdanjima najozjim prijateljema Stjepanom Radičem in bivšim poštanim ministrom dr. Superino je že dalje časa obstajala velika napetost, ker je Superina pri raznih prilikah kritiziral Radičeve politične polomiije. Zda pa je prišlo med njima do popolnega preloma, kakor je razvidno iz najnovejših številke Radičevega glasila »Dom«, kjer Radič prav krepko očita dr. Superini, češ, da se je po zadnji odborovi seji peljal v Belgrad, da je tam denunciral seljaško stranko radi komunistične miselnosti in si baje s pomočjo dr. Ninčiča zasigural javni notarijat v Zagrebu za pokojnem Mihaljincem. Vlada da je s tem očitno ne nagradila enega svojih prijateljev, in se po sebi razume, da taki ljudje ne spadajo več v seljaško stranko. V neki drugi beležki pa prinaša »Dom« sklep bjelovarske organizacije HSS, v katerem prosi vodstvo, naj postavi za kandidata tistega, o katerem misli, da je najprimernejši in najsposobnejši, samo ne sme to biti dr. Benjamin Superina. Vodstvo bo seveda temu ugodilo, pristavlja »Dom«. — Še nedavno se je bil pohvalil g. Radič, kaka idealna harmonija da vlada v vodstvu seljaške stranke, kakršne »kod stranke gospodina Korošca nema«. Kakor se vidi, je to res.

Shodi SLS

V semiški fari je bilo na binkostno nedeljo troje sestankov (v Semlju, Stokljecju in Črešnjecju), na katerih so se obravnavala domača gospodarska vprašanja po poročilu obil. poslancev J. J. J. in N. M. M. Vsi lepo uspeli sestanki so dokazali zanimanje, ki je med ljudstvom za gospodarski napredek v deželi.

V Črnomlju je bil na binkostni ponedeljek pri Skubicu velik shod za mesto in okolice. Poslanec Nemanic je poročal o perečih gospodarskih zadevah, zlasti o vinarstvu in cestnih zadevah, posl. J. J. J. pa je v daljšem govoru orisal zunanji in notranji politični položaj in dokazal, kako SLS dejansko izvršuje že leta in leta kmetijski program, kakor ga je zahtevala gospodarska konferenca v Ženevi. Nad 300 navzočih je izrazilo soglasno zupanje stranki in poslancem.

Loški potok. Na binkostni ponedeljek je imel po lepo uspeli cerkveni slovesnosti oblatni poslanec dekan Anton Skubic v društveni dvorani politični shod. Kot poslanec za oblatno skupščino se je držal v poročanju samo dela, ki ga je SLS »vršila v preteklem zasedanju za ljudstvo. Predaval je mojstrsko-razumljivo. Poslušalci so pazljivo sledili njegovim izvajanjem. Na koncu so izrekli zahvalo in zaupanje g. dekanu in SLS, katero so vsi navzoči spoznali, da res za ljudstvo dela. Uverjeni so bili, da se časi le boljšajo, četudi polagoma.

Naši ljudje, ki so par let gostovali pri lažirepublikancu Radiču, spoznavajo, da jih je Radič varal, kakor je varal celi hrvatski narod. Zato se vračajo zopet v naše vrste. Za kmeti in delavce je le bila, je in bo SLS vodilna stranka.

Naše izseljenišvo.

Kanada - Argentina.

Odkar so Zedinjene države severne Amerike izselencem svoje meje zaprle, so se pričeli izseljevati slovenski fantje v Kanado in v Argentino. Po kanadskih predpisih je priseljevanje v to ogromno deželo, ki je večja kakor cela Evropa, na ta način kontingentirano, da se tam začetkom vsakega leta uradoma ugotavlja, koliko novih poljedelskih delavcev se potrebuje za tekoče leto.

Število potrebnih delavcev se potem razdeli na razne države in parobrodne družbe, ki imajo tem potom nekako pravico eksploatacije naše moške delavne sile.

Naša oblastva imajo nalog, da izstavijo samo onim osebam potne liste za Kanado, ki dokažejo s posebnim zdravniškim izpričevalom, da so popolnoma zdravi in brez moralnih, telesnih in duševnih hibi. Nato jih pregleda še posebni kanadski komisar, ki je seveda še bolj strog, kakor naši zdravniki, in ki najbrže, da svojo moč pokaže, še pri vsakem transportu enega ali dva izvrše. Za tem kanadskim komisarjem, ki poslujejo v Ljubljani, Zagrebu, Belgradu, Splitu itd. ima svojo zadnjo besedo še neka kanadska komisija, ki posluje v Parizu in Anverzi, in ta komisija mora tudi pokazati svojo eksistenčno upravičenost s tem, da vkljub strogosti naših zdravnikov in tuzemsko poslujočih kanadskih komisarjev izključijo še tam nekaj izseljencev od priseljevanja v Kanado. Ako ne najde na izseljencih samih kakšno najmanjšo hibo, gre brihtnoustnost te komisije tako daleč, da najde na potnem listu kakšno napako.

Po statističnem izkazu za leto 1926 se je izselilo iz naše države v Kanado 5000 izbranih naših fantov, dočim so s telesnimi hibami obremenjeni ostali doma za našo uporabo. Ako se vzame v resno premišljevanje, kakšno izgubo pomeni to na naši krvni moči, potem se je treba res vprašati, quo vadis — Jugoslavija?

V Argentino se je leta 1926 izselilo iz naše države 3350 oseb. Za to državo sicer izseljeniški predpisi niso tako strogi, kakor za Kanado, so pa tam zdravniške razmere manj ugodne in delavske prilike neugodne. Slaboten človek tam sploh ne izhaja.

V Kanado in Argentino se je leta 1926 iz naše države izselilo 8350 oseb v starosti od 18 do 44 let, povsem izbran delavski material. Izseljevanje v te države bo pa letošnje leto doseglo najmanj 10.000.

Izguba takega števila najboljših delavskih sil naredi katastrofalni vtis, in če preračunamo, da je veljalo potovanje vsakega izseljenca po 7500 Din, torej v letih 1926 in 1927 za 1850 oseb okroglih 137 milijonov Din, moramo biti prepričani, da imamo tudi finančno škodo.

Vse te delavne sile niso zapustile naše države v zavesti, da se jim bo v Kanadi ali Argentini boljše godilo kot doma, zavedali so se, da jih čaka tam težko delo in da bodo morali prestati hude nepravilnosti. Težko so se ločili od domače grude, pa vendar jih vse to ni moglo zadržati, ker radi splošne stagnacije tukaj ni dela in zaslužka in potemtakem ne življenjske možnosti.

Delavski in kmetijski strokovnjaki pri nas nimajo smisla, da bi organizirali vstvarjenje dela in zaslužka. Nisem še veliko slišal, da bi se o tem potrebnem predmetu v časopisju, še manj pa na shodih razpravljalo; tozadevno vse spi spanje »pravičnega«.

Pri nas je dovolj možnosti za vstvarjenje dela, treba bi bilo samo nekaj energičnih mož, ki bi vzeli krmila v roke in v prvi vrsti bi morala državna uprava pričienjati vstvarjati delo!

Nezaposlenim je treba preskrbeti dela, ne pa dati podporo!

V ostalem si mora pa vsak predstavljati škodo, katero nam povzroča izseljevanje, ker našim delavcem ne gre v Kanadi in Argentini tako dobro, da bi imeli prihrankov, katere bi odpošiljali v domovino.

Sicer pa niso točne informacije, kakšne so razmere naših rojakov v Kanadi in v Argentini. Mi imamo sicer tam svoje takozvane izseljeniške delegate, katerih delovanje je pri tukaj in tam neznano!

Ako imamo že vero, da vzdržujemo te delegate (»izaslanike«), potem smemo imeti tudi upanje, da bodo imeli toliko ljubezni do stvari, da bodo pustili slišati svoj svarilni glas — ali pa dokazali svoje uspešno delovanje za dobrobit našim izseljencem.

Novi francoski brzoparnik „Ile de France“.

Francoska paroplovna družba »Cie. Gle Transatlantique« izroči prometu dne 22. junija 1927 na progi Havre-Newyork velikanski novozgrajeni brzoparnik »Ile de France«, imenovan po znameniti francoski pokrajini. Sličen je plavajočemu mestu z razkošnimi hoteli po ameriškem običaju. »Ile de France« ni le največji francoski brzoparnik, marveč je poleg tega tudi najlepši in najmodernejši parnik sveta, kjer je izražen vsi napredek in sijaj paroplovne umetnosti — del najslavnejših umetnikov sedanjega časa. Dolg je 241 m, širok 28 m, teža mu je 43.548 ton, strojna moč znaša 52.000 konjskih sil. Njegova notranjost se odlikuje po veličastnih dvoranih, čijih največja je 24 m dolga in 18 m široka, njena okna imajo 5 m višine. Razkošna jedilnica z vodometom ima 27 m širine in 6 m višine, torej za 6 m širša kakor cerkev sv. Magdalene v Parizu. V tej jedilnici je 700 miz, pri katerih potniki skupno obedujejo.

Središče tega znamenitega novega parnika je podobno velikanski palači ter je ni življenjske ugodnosti, ki bi ne bila tukaj izvedena. Potnikom so na razpolago sprehajališča, igrišča, kino in radiokongerti, brivnice, sobe za kajenje, čitalnice, govorilnice, slaščiščne, okrepčevalnice, kapelica za bogoslužje, lekarna in brezplačna zdravniška pomoč. Vsi ti prostori se ponašajo z umetnimi okraski in s sijajno razsvetljavo.

Prostorne kabine so razdeljene v tri razrede (1. 2. in 3. razred) z 2, 4 in 6 posteljami; vsaka je preskrbljena s pitno in toplo vodo, s kopalnico in s posebno sobo za prljavo. Zvezo med posameznimi nadstropji oskrbujejo dvigala, iz katerih potniki izstopajo na hodnike in vstopajo v notranje prostore.

Brzoparnik »Ile de France« bo opravljal svojo prometno službo med Ameriko in Evropo na progi Havre-Newyork skupno s slovečimi brzoparniki kot so »Paris«, »France«, »De Grasse«, »Le Sa-voies« itd., ki nudijo potnikom zagotovilo ugodne pomorske vožnje.

Mariborska porota.

Maribor, 9. junija.

SUROV NAPAD.

Franc Kornež, rojen 1. oktobra 1905 pri Sv. Anži, sedaj hlapec v Makolah se je danes zagovarjal radi surovega napada, v katerem je težko poškodoval Stefana Finžgarja. Kornež je znan pretepač, ki je imel že večkrat opravka s sodnijo. Na Stefanovo 1926 je popaval v gostilni Leskovar v Makolah. V gostilno so prišli trije domači fantje. Stefan Finžgar, Rudolf Pintar in Ciril Sirec. Obtoženec je najprej napadel Sireca, ga vrpel iz gostilne ter ranil na glavi z nožem. Kasneje, ko sta Sira Pintar in Finžgar domov, je šel za njima. Pintar je utekel, Finžgarja pa je neusmiljeno obdelal s kolom po glavi, tako da mu je zadal težke poškodbe. Po noči je nato iskal in čakal še Finžgarja, da ga bo »zaklal«, kakor se je sam izrazil. Obtoženec se je zagovarjal s silobranom, češ, da je Finžgar prvi navljal na njega on mu je pa samo izvil kol iz rok.

Po pravdoreku porotnikov je bil Kornež obsojen na 3 leta težke ječe.

GOLJUFIJA CARINSKEGA POSREDNIKA.

Pred leti se je naselil v Mariboru kot carliski posrednik bivši carinski uradnik Tihomir Milošević. Trgovca Sava Jurčič je pooblastil Miloševića, da dvigne v njegovem imenu pri mariborski carinarnici deponirani denar v iznos 37.636 Din. Milošević je denar dvignil, toda porablja ga je sam. Ko je Jurčič kasneje zahteval povrnitev denarja potom odvetnika, je Milošević predložil od Jurčiča podpisano pobotnico, da je ves denar že prejel. Podpis pa je bil ponarejen, kar je ugotovil tudi sodni izvedenec. Kmalu nato je obdolženec izgnan iz Maribora. Državno pravdnštvo ga je zasledovalo in že dvakrat bi moral priti pred poroto. Živel je v Belgradu kot dnevnjak na carinarnici in ko ga je belgrajsko sodišče zaslišalo, je izjavil na zapisnik, da je mariborsko sodišče za nič, da je postal vlad uporabe zakonov tuje zemlje nepristojno za vsako delo ter ga bo on tožil in zahteval, da se postopa proti sodišču po zakonu. Zaljivo se je izjavil tudi o izvedencu, ki je pregledal ponarejeni podpis. Državno pravdnštvo ga je nato tudi radi te izjave obtožilo in zahtevalo njegovo aretacijo. Na mnogobrojne pozive se je slednjič belgrajsko sodišče zganilo in približno pred enim mesecem je bil Milošević dopremljen v Maribor, kjer so mu oskrbeli stanovanje v jetnišnici okrognega sodišča.

Razprava je bila ena najbolj zabavnih, kaj jih je bilo kedaj pred mariborsko poroto. Obtoženec je prinesel k razpravi svoj lastni zagovor, ki pa je bil spisan v takem tonu, da ga je moral predsednik opetovano opozarjati radi žalitve sodišča. Obtoženec je sploščeta tajil, končno pa je priznal, toda izjavil, da ne prizna tega sodišča in da ga mora soditi srbsko sodišče. Odklanjal je zagovornika ter izjavil, da ga sploh nimajo pravice obsoditi. Med njim in med glavnim obtožiteljem Savo Jurčičem je prišlo čisto do burnih prizorov. Po glasovanju porotnikov je bil obsojen na 3 leta težke ječe. Ko je bila sodba izrečena je znova vzkipe in izjavil, da se bo pritožil na srbsko vlado in srbske ministre. Prosil je tudi naj bi mu preloži nastop kazni, čemur pa sodišče ni ugodilo.

Kaj se godi doma

Kraljica Marija na Bledu.

Včeraj zjutraj se je pripeljala na Lesece kraljica Marija, ki se vrača iz Marijanskih Lazzli, kjer se je zelo dobro počutila. Na kolodvoru v Lescah je kraljico pozdravil veliki župan dr. Franc Vodopivec, njegova soproga pa je kraljici izročila šopek svežih cvetlic, ki jih je kraljica prijazno sprejela. V spremstvu odjutantov majorjev Pogačnika in Masaloviča se je nato kraljica z dvornim avtomobilom odpeljala na Bled v dvorec Suvobor, kjer že prebiva kraljevič Peter. Kraljica bo najbrž ostala na Bledu par dni, nakar se vrne v Belgrad, odkoder se v kratkem s kraljem vrneta nazaj. Čez poletje bo kraljevska dvojica ostala na Bledu.

Poljska gospodarska delegacija v Ljubljani.

Ob 7.55 je prispela na postajo v posebnem Pullmann-vozu, ki ga je dalo žel. ministarstvo na razpolago, poljska gospodarska delegacija. Po kratkem pozdravu so se gostje odpeljali v hotel Union, ob pol 10 pa se je vršil sprejem v zbornici. Goste je najprej pozdravil g. Ivan Jelačin ml., v imenu Zbornice za trg, obrt in industrijo, ki je poudaril, da žal gostom ni dana prilika, da ostanejo dalj časa in si podrobneje ogledajo znamenitejša kraja Slovenije. Nato je orisal na kratko razvoj gospodarskih zvez Slovenije s Poljsko, ki so vedno bolj znatne. Upati je, da se bodo še bolj povečale in da bodo osebni stiki, navezani sedaj, prinesli veliko praktičnih koristi.

G. vel. župan dr. Vodopivec je pozdravil goste v imenu vlade in izrazil simpatije Slovencev do bratskega naroda.

Predsednik ljublj. oblasne skupščine g. dr. Marko Natlačen kliče gostom »Dobro došli« z željo, da ta obisk privede do še boljših odnosov med slovenskim in poljskim narodom.

Nadalje so pozdravili goste v imenu Ljubljane ravn. g. M. Zarnik, v imenu Zveze industrijev tovarnar g. Dragotin Hribar, v imenu denarnih zavodov gen. ravn. g. dr. A. Tykač ter za Zvezo obrtnih združenj g. Franchetti. G. dr. Fran Stele je nagovoril goste v poljščini poudarjajoč kulturne in gospodarske vezi med Poljsko in Slovenijo. Vodja delegacije g. Stanislaw Landie, ravn. trg. odseka v poljskem ministru za trg, in industr., se je zahvalil za lep sprejem. Poudaril je bogastvo in naravno lepoto naših krajev ter izrazil priznanje našemu gospodarskemu delu. Izrekel je željo, da bi čimprej sklenili s Poljsko trgovsko pogodbo, ker postaja trgovina med našo državo in Poljsko vedno obsejnejša.

Ob pol 11 so se gostje odpeljali ogledat si tobačno tovarno, pregledali potem muzej in se vrnili v Union, kjer so obedovali. Popoldne so se odpeljali v Veveče, kjer jih je pozdravil predsednik družbe g. Bonač, in so si ogledali obrat. Zvečer se je v Ljublj. klubu vršila večerja in o polnoči so se gostje odpeljali z glavnega kolodvora v domovino.

Katoliški dan na Slinovcah pri Kostanjevici.

Jubilejno leto sv. Cirila pač zasluži, da sleherni kraj proslavi zaščitnika slovenske kulture in slovenskega evangelista. Može in fantje leskoveške dekanije se zbera v nedeljo 12. t. m. na prijaznih Slinovcah, kjer se vrši ta dan kat. dan za našo dekanijo. Slavnostni govornik v cerkvi bo g. prošt Karol Čerin iz Novega mesta. Po cerkvenem opraviilu pa nas bo seznanil s Ciril-metodijsko mislijo govornik g. poslanec Kremžar. Koncem govora zapoje pevci himno na čast sv. Cirila in Metoda. Takoj nato nastopi g. Terseglav, urednik »Slovenec«, ki nam bo orisal sodobne socialne dolžnosti katoličanov. Koncem govora zapoje vsi himno: Povsod Boga. V slučaju slabega vremena se vrši zborovanje v Kostanjevici v Društvenem domu. Vsaka župnija leskoveške dekanije naj pošlje svoje moške in fante na ta katoliški dan.

Poziv.

Ugodna elementarna nesreča v ljubljanski oblasti me zopet sili, da apeliram na šlovelkoljubje in radodarnost prebivalcev ljubljanske oblasti.

V Starem trgu v žrnomeljskem okraju je umrl dne 21. maja t. l. silen požar osem hiš z gospodarskimi poslopji, vsemi hlevi, skednji, svinjaki in kletmi, z vsem orodjem, obleko, živžem in krmo, upepelil trem trgovcem vse zaloge in več obrtnikom vso opremo. Poginila je živina, pokončani so sadovnjaki in vrtovi. Devet posestnikov s 40 družinskimi člani je brez strehe in ob premoženje; nizke zavarovalnice ne morejo kriti prizadetim ogromne škode, ki znaša preko 3.700.000 dinarjev.

Da se olajša nesrečnim pogorelcem beda, pozivam prebivalstvo ljubljanske oblasti, da jim pomaga z milimi darovi, ki jih sprejemajo: v Ljubljani veliki župan in mestni magistrat, na deželi pa vsi okrajni glavarji in oblastva, ki jih bodo oni določili.

Organizatorni tečaj srednješolcev v Celju

dne 5. in 6. junija.

V soboto se je zbralo v Celju nad 40 zastopnikov srednješolskih organizacij. Lepa udeležba in resen namen udeležencev sta pričala, da je tečaj bil res potreben. Akademija, ki se je vršila v soboto zvečer kot otvoritev k nedeljskemu zborovanju, je po svojem bogatem in modernem sporedu ter po vzornosti, s katero je bila izvajana, presegla navadne dijaške prireditve. Odprla je občinstvu pogled v vsestransko udejstvovanje našega srednješolskega dijaštva.

V nedeljo po sv. maši se je zbralo v Slomškovem domu okrog 70 dijakov k zborovanju. Svež duh krepkega stremljenja je vel iz zdravega mladostnega razpoloženja. G. prof. Kardinar je udeležence pozdravil v imenu celjskega kat. dijaštva, g. prof. Polzelnik jim je želel uspeha v imenu kat. starešin, Orlov. podzveze in 80ih maturantov I. drž. gimn. v Ljubljani želeč, da bi se v duhu mladostnosti zedinili na smerice, ki bi bile posrečena sinteza ognja mladih in umerjenosti starih. Sledili so še pozdravi zastopnikov akad. društev »Danioec«, »Zarjec«, »Borbec«, »Cirilskega društva ljublj. bogoslovcev«, društva marib. bogoslovcev »Slomšek«, »Akad. Orla«, pismene čestitke in pozdravi prevzvišenih škofov dr. Jegliča in dr. Karlima, celjskega opata g. Jurharja in jugoslov. kat. akad. društva »Krek« v Pragi. Prvi referat je imel tov. Krošl: O mladostnosti. Mladostnost je optimistično razpoloženje iz fizičnih in psihičnih zmognosti lijočega in v višjo rast stremečega človeka. Sledil je referat tov. Kureta: O novi srednješolski organizaciji. Jasno je pokazal napake dosedanje organizacije, ki so v napadnem principu ureditve, in podal načrt nove organizacije, ki se naj izživlja v čim manjših edinicah, krožkih. V teh se razvije intimnost, produkcija mase se v njih omeji na minimum, rastejo pa v njih osebnosti, ki nam jih je v prvi vrsti treba. Obširna debata in referat tov. Fajdige sta izpolnila ves popoldan, ki je bil namenjen izletu na Celjsko kočo, a je moral vsled deževja odpasti. V svojem umerjenem referatu o voditeljih nam je naslikal idealno razmerje med mladino in starejšimi voditelji. Mladina naj starejše spoštuje in jih upošteva, voditelji pa morajo biti krepke osebnosti, mladino naj skušajo razumeti in si pridobiti njeno zaupanje.

Vsakemu referatu je sledila intenzivna debata. Z vztrajnostjo in pozornostjo, s katero so sledili referatom, in z resno ter stvarno debato so pokazali fantje svojo dozorelost. Družila nas je topla iskrenost, ki je lastna mladini, in odkrita težnja po izboljšanju ne samo v organizaciji, ampak v vsem življenju. Padlo je toliko klenih misli, ki bi vsaka zase lahko izpolnila celoten razgovor, da lahko mirno trdimo, da je ta naš tečaj daleko presegel vse dosedanje in pomeni svetel mejnik

na naši poti. Ponedeljek dopoldne smo porabili za sprehode in prijateljske pomenke, popoldne pa smo se razšli z vedrimi dušami, da se pri Veliki Nedelji (7.—10. jul.) zopet zdravi snidemo in korajžno nadaljujemo svojo pot.

Zahvaljujemo se na tem mestu vsem, ki so nas moralno in gmočno podprli in pripomogli k našemu sestanku in uspehu, in prvi vrsti še školskim sestram v Celju, ki so nam z izredno požrtvovalnostjo šle na roko. Z Bogom za narod!

Odbor okrajnega zastopa v Mariboru

je v svoji seji dne 8. junija rešil naslednje zadeve:

1. Okrajni zastop prevzame v upravo gorsko posestvo »Hainc« v občini Gradišče pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, ki je bilo pre last okr. zastopa v Arnfelsu. Kot upravitelj posestva, ki se bo spremenilo v vzorni planinski pašnik, ostane g. Gradišnik.

2. Odbor je sprejel pravilnik za izplačevanje nagrad iz jubilejne ustanove okrajnega zastopa za kmetijske posle in viničarje. Nagrade dobijo viničarji in posli kmetijskih gospodarjev iz mariborskega sodnega okraja, ki so najmanj 25 let pri enem gospodarju. Navodila za prijave in prošnje dobijo občinski uradi. Nagrade se bodo izplačale v jeseni po županih.

3. Cesta Sv. Peter nižje Maribora od Lorberja do gostilne Sande se je na licitaciji oddala stavbeniku Nassimbeniju. Z deli se bo pričelo v najbližjem času.

4. Okrajni zastop prispeva za zgradbo postajališča Cirknica (med Pesnico in St. Iljem) 15.000 dinarjev.

5. Vzame se na znanje imenovanje novega člana okr. zastopa g. Alojzija Šchiker, veleposestnika od Sv. Marjete ob Pesnici.

Seje se je udeležil tudi zastopnik politične oblasti vladni svetnik okrajni glavar g. dr. Marko Ipavic.

Žrtev avtomobilske nesreče pri Kranju.

V sredo popoldne je v deželni bolnici podlegel poškodbam 41 letni trgovec Franc Pavlin iz Siska. Pavlin se je v ponedeljek kakih 5 km pred Kranjem pri avtomobilski nezgodi težko ponesrečil in si pretresel možgane, o čemer smo že poročali. Pavlinovo truplo prepeljejo najbrže v Sisek. V bolnici leži še Pavlinova soproga in dve drugi osebi, ki so se tedaj skupno s Pavlinom ponesrečili.

Ljubljanske komunalne vesti.

Ljubljanska kopališča.

Eden najbolj perečih problemov mesta Ljubljane tvori gotovo vprašanje kopališč. Ljubljanci rešujejo ta problem na več načinov, kar jim je tem lažje, ker leži Ljubljana takorekoč v sredi samih rek in potokov, premožnejši sloji pa si lahko privoščijo kak večneden skok na Bled, v Bohinj ali pa na morje. Najbolj priljubljeno pa tudi najbolj naravno kopališče je seveda Sava, kjer se kopa vsak poletni dan na vsej progji od Medna in še višje pa tja doli do Laz na tisoče in tisoče Ljubljancev. Sava pa ima eno glavno napako, namreč, da leži njena struga zelo daleč od mesta, tako, da porabi človek ves popoldne, če se hoče kopati v Savi. Svoječasno se je pojavil načrt, da bi se s pomočjo inozemskega kapitala zgradila cestna železnica do Ježice ter da bi se na ta način ustvarila najbolj pripravna zveza med Ljubljano in Savo. Načrt se je iz raznih vzrokov pozabil, potrebno bi ga bilo ob primerni priliki zopet izvelič iz arhiva. Pozneje je Južna železnica s posebnimi vlaki olajšala prevoz do Laz, kjer se je nahajal ob Savi prav prikladen teren za kopanje. Razne poplave so kopalni teren v Lazah znatno pokvarile, tako, da so se Ljubljanci zopet morali začeči v Tomačevo, kjer se koplje vsako poletje vedno več kopalcev. Kopališče na Ljubljanci se je izkazalo za neprimerno, kopališče v Kozelji pa je postalo ščasoma pretesno in so ga morali radi regulacije Gradašče opustiti. Sedaj regulirajo Gra-

dašče tako, da bo imela premo strugo od Viča do Kozelje; skozi kopališče bo tekla v bodoče vsa voda Gradašče in ne le samo en del, kakor do sedaj. Letos se bo skušalo kopališče v Kozelji za silo popraviti, enako tudi kopališče na Ljubljanci, da bo kopalcem vsaj za silo ustrezno.

Zanimiv pa je nov projekt, ki se je pojavil šele zadnje dni in ki ga mestni uradi resno proučujejo. Po tem projektu naj bi se bajer v Tivoliju, kjer se nahaja sedaj čolnarna, pozimi pa drsališče, preuredil v veliko, moderno kopališče, kakor so jih začela v zadnjem času graditi moderna mesta. Kopališče naj bi se uredilo po načrtih arhitekta univ. prof. Plečnika. Za dotok vode pa bi se uporabili vsi studenci iz Tivolskega hriba. Kakor vsak načrt bo naletel tudi ta na nasprotnike in prijatelje, njegova izvedljivost pa je odvisna pač od finančnih sredstev.

stanovanjska akcija.

V najkrajšem času prične mestna občina z zgradbo hiše na nekdanjem Gestrinovem svetu. V novi stanovanjski hiši bo prostora za približno stotrideset stanovanj. — Lastno zgradbo prične še letos zidati tudi Delavska zbornica. V njeni palači po prostor za urade Delavske zbornice in za približno trideset stanovanj. — Kakor čujemo, se namerava prezidati v stanovanjsko hišo tudi poslopje nekdanje šole »Schulvereine« v Zibertovi ulici v Spodnji Šiški. V poslopju je bilo dosedaj namenjena centrala konzumnega društva, ki pa se namerava sedaj decentralizirati. Na ta način bo dobilo okrog trideset strank svoja stanovanja.

Spomeniki.

Dela za prenos spomenika sv. Trojice izpred kavarne »Evropac« pred uršulinsko cerkev so v polnem teku. Spomenik bo nameščen na malem trgu med Gradiščem in Kongresnim trgom. Hkrati se bo znatno preuredil tudi dvored v »Zvezdic« na Kongresnem trgu pa se bo potožil tlak. — Spomenik kralja Petra se bo postavil skoro gotovo na mestu, kjer je stal nekdanj v »Zvezdic« spomenik Radeckega. Prostor je prav primeren in odlično izbran. — Ob vhodu na Cojzovo cesto so že zgradili podstavek za Cojzov spomenik.

Asfaltiranje Beethovneve ulice.

Dela za asfaltiranje Beethovneve ulice naglo napredujejo. Asfaltiranje izvršuje tvrdka Anton Res iz Zagreba, ki je izvršila tudi asfaltiranje Miklošičeve in Aleksandrove ceste. Beethovnova ulica je za dalj časa zaprta za promet.

Krvna osveta.

Kakor javljajo iz Podgorice v Črni gori, se je nedavno tam odigrala krvava drama. Neki albanski begunec je na trgu ustrelil drugega albanskega begunca, češ, da je imel nad njim »maščevati kri«. Po izvršenem činu je morilec pobegnil v gore, kjer so ga orožniki potem zaman zasledovali. Zdaj pa je v Podgorico dospela vest, da so morilca sorodniki umorjenega sami izsledili in ga ubili. — Iz Prizrena pa poročajo belgrajski listi, da je neki pastir v bližini sela Golca našel dvoje moških trupel brez glave, rok in nog. Orožništvo je dognalo, da sta umorjenca dva naša državljana, Abdul Januz in Dino Ajdar iz sela Grčine. Najbrže gre tudi v tem slučaju za krvno osvetlo.

Drugo kolo državnega prvenstva.

V nedeljo 12. junija Hašk (Zagreb): Ilirija

Na igrišču ILIRIJE.

Ob 17. uri. Ob vsakem vremenu.

Predtekma: Ob 15.30 uri

Ljubljana A-team: B-team.

France Vodnik:

Srečko Kosovel: Pesmi.

Zbirko uredil in odgovarja Alfonz Gspan. Opremil akad. slikar g. A. Kos. Založil odbor za izdajo pesmi Srečka Kosovele. Ljubljana 1927.

Pesmi — nič drugega. To je naslov pesniški zbirki mladega, pred letom dni umrlega kraškega poeta — Srečka Kosovele. Ta knjiga, ki so jo izdali pesnikovi tovariši, ker je njega samega prehitela smrt, pomeni najboljšo delo njegove žive stvaritelnosti, a predstavlja v obsegu le izbor iz velike literarne zapuščine, ki nam je ostala za njim v pričevanje njegovega življenja in dela in v spomin. Resnično, ta knjiga bodi vsakemu slovenskemu človeku spomin nanj: da razodene novi lik človeka, zatmenjeni lik v zadnjih dneh duhovne zapuščeniosti in srčnega sramu, ko škrlat laži, gnusobe in greha pregrinja svetlobo naših slovenskih tal; da vernim srcem bratov in sestra oznanj zarjo novega jutra nad slovensko zemljo; in končno, da zadosti neizbegljivemu kliču vesti, ki mu je narekovala spoznanje resnice življenja. To spoznanje mu je tudi zapovedovalo, pretrpeti in prenesti vse viharje, ki so nosili svet in srce čez brezdniska iskanj in blodenj, skozi temo in ogenj do zadnjega, večnega, neminljivega, Eternega...

Pod goro romar, in nikogar z njim...

— — — — —
Vsak mora sam, ah, sam doseči cilj
in pasti, če mu nedostaje sil...

To poslanstvo v svetu, tako živo in tako resno pojmovano, pomeni oznanilo etosa v človeku, klic po duhovnosti in osvobojenju iz materializma časovnosti, zavest prvobitne človečnosti v onih skrivnostnih globočinah, kjer se zrcalijo zvezde od onkraj.

To ga je dovedlo do živo občutenih nasprotij s samim seboj, s časom in okolico. Tam ni bilo zavetja srčnemu plamenu, še manj opore visokim težnjam njegove ranjene mladosti, ki je trpela kot cvet ob ugašanju luči.

Naš čas je bil pretežak in prešumen zanj. Bil je — zanj. Kajti on je bil otrok, neomadeževan in čist. Zato ni prenesel njegovih strahot. Ni prebolel zmago-slavlja nizkotnih sil v človeštvu, zmago-slavlja, ki je vpilo o smrti vsega visokega, vsega lepega. On pa je veroval v to visoko in lepo in veroval je v čisto in neoskrnjeno življenje. Ker ga je nosil v sebi, zato je veroval vanj.

Njegove pesmi so izraz te vere. Radi tega je ta knjiga potrebna našemu času, ki umira ob usihanju duhovnih vrednot. Utrpanje živega srca, človeka in življenje

ljubečega srca, je v teh pesmih tako toplo, da njihovega pomena ne zmanjšajo in njihove vrednosti ne odvoje pomanjkljivosti, nedognanosti in formalne slabosti artističnega značaja. Tudi tam, kjer je odpovedala tvorna moč umetniškega oblikovalca, ki je včasih tako nerazumljivo odrinjen in tako srdito potisnjen v stran, da v resnici zdvomiš nad umetnikom v njem, čeprav nad pesnikom ne moreš in ne smeš — tudi tam, pravim, je življenje, ki te ogreva in osvobaja v duši, močnejše in prepričevalnejše kakor moč orožja, ki ti ga daje v roko estetska sodbja. Radi tega bodo te pesmi našle pot do naroda, do najpreprostejših naših ljudi, med njimi bodo živele do konca naših dni in to radi tega, ker vse te bele poti, ki jih razodevajo, vodijo do narodnega srca.

Te pesmi so življenje. Te pesmi so njegovo življenje. Te pesmi so on sam — Srečko Kosovel.

On je bil otrok in pesnik. On je bil od tega sveta. Prenežen in premehak je bil zanj. Bil je pretih za posvetni šum, zato se je umikal vase, v dno samot. Tam, v globini, je bilo njegovo življenje. To življenje je bilo samo gledanje in poslušanje. Bilo je pesem, a tako lepa in tiha in daljna, da so vse sanje zaihtele ob nji...

To življenje je bilo zamaknjeno v skrivnosti onega sveta, bilo je ujeto v

sladke tajne neskončnosti in brezčasa. Zato je bilo tako tiho. Zato je bilo tako lepo. Zato je bilo tako nerazumljivo. Bilo je sama sanja, sama pesem, sama molitev. Bilo je sama ljubezen, sama žrtev, samo darovanje.

To življenje je bilo njegovo pravo bistvo, njegova nepreklicna last. To življenje je našlo sebi odgovarjajoč izraz in vtelesenje v obliki pesmi, v katerih se nam razodeva vse najvišje in v katerih se nam odkriva vse najgloblje. Svetla, tiha, nepremična zvezda na slovenskem kulturnem nebu.

Iz dijaške literature.

»Mladostni sen«, izdali letošnji maturanti prve državne gimnazije v Ljubljani. Je to drobna litografirana knjižica pesmi, ne sicer oduševljenih. So to učenci prof. Koblarja, urednika »Dom in Sveta«, in če drugega ne, so njegovi učenci dokazali, da današnja, vsaj ta mladina, ne smatra samo sporta za duševno hrano, pač pa da ji je tudi literatura in poezija na srcu in stremi k idealom, kot je stremela mladina nekdanje dni.

Značilno je, da pesmi teh maturantov ne kažejo pravih nobenih vplivov naših futuristov Podbevškovega kova, pač pa se po večini naslanjajo na naše dovršene in priznane pesnike Lovrenčiča, Župančiča etc. N. pr.

Dijak zabodel ravnatelja.

V Podgorici je dijak IV. gimn. razreda Popović, ki je bil pred nekaj dnevi izključen iz šole, napadel na ulici ravnatelja gimnazije dr. Nikola Škeroviča z nožem in ga težko ranil v prsa. Rana je zelo nevarna. Fanta, ki kaže znake duševne zmedenosti, so zaprli.

Slovenci v Italiji

Železniška zveza Gorica—Postojna. Dela na progi Gorica—Prvačina hitro napredujejo. Gradi se poleg obstoječe enotne proge Gorica (severna postaja)—Prvačina še ena proga, tako, da bosta progi Gorica—Prvačina—Trst in Gorica—Dornberg—Ajdovščina popolnoma avtonomni. To je potrebno, ker so bo pozneje zvezala Ajdovščina s Postojno in se bo promet na vipavski železnici gotovo dvignil. Pri Dornbergu se že gradi nov železniški most preko Vipave tik ob starem. Na večjih postajah, kakor n. pr. v Prvačini, je dala železniška uprava postaviti nove stanovanjske hiše za železničarje. Po italijanskih železnicah je nameščeno veliko večje število osebja, kakor pod bivše Avstrije, ker je italijanski sistem uprave drugačen. Gotovo pa je tudi, da se bodo na ta način usavarile majhne italijanske kolonije, ki bodo igrale nekako tako vlogo kakor nekdanje kolonije nemških železničarjev v Gorici.

8 plesov gre lahko. Kako je težko dobiti dovoljenje za navadne ljudske veselice, ki prinašajo ljudstvu vsaj nekaj duševne hrane, je znano. Z dovoljenjem za ples gre pa veliko lažje. V neki vasi na Goriškem je orožnik na lastno pest dal dovoljenje »mladink«, kar za osem plesov v neki zasebni hiši. Zadeva menda še ni znana goriški kvesturi. — Tudi letos se je vršil na Gradišču »tradicionalni ples« na Binkošti in Binkoštni ponedeljek. Na binkoštno nedeljo je bilo vreme slabo, v ponedeljek pa se je ples zaključil s pretepom v gostilni. Pred leti je upravljal Goriško neki podprefekt, ki je vse plesne prepovedal. Koliko bolj bi bilo to potrebno danes!

Čvetični dan na Primorskem. Binkoštni ponedeljek je bil »svetilični dan« za jetične po vsej Italiji. Izpustitev je namenjen odboru za pobijanje jetike. Na deželi so delili rumene evetke šolski otroci; darovalcu so izročili letak »La Tuberculosis«, v katerem se dajejo navodila za pobijanje Koehovih bacilov. Letak je sestavljen samo v italijanskem jeziku. Škoda, ko bi se bil vendar dosegel večji efekt, če bi se letak izdal tudi v slovenskem jeziku.

Kako se bodo popravljali primki. Na goriškem županstvu je že izločen prvi seznam prošenj za popravilo družinskih imen v smislu novega zakona. Omeniti je treba, da gre za enkrat za popravilo na prostovoljno zahtevo nosilca imena torej ne za prisilne popravke, ki jih prefekt diktira. Da si bo javnost lahko ustvarila sliko, kako se bodo primki spreminjali, hočemo navesti obliko novih in starih primkov, za katere se zahteva popravila: Dr. Prinzi Corrado v Princis; Bišachi (še prej pač Bizjak) v Bišachi; Vodopivec v Bevilacqua, Gasperizh v Gasperi; Urbanich v Urbani; Sabaz v Saba; dr. Sturmić Eduardo v Sturmi; Galeusig v Galussi; Wedral v Verri; Tonich v Tonsi; Dornik v Dorini; Braunstein v Roccabruna. Kakor se vidi, sta primki Vodopivec (še prej Vodopivec) in Braunstein deslovno prevedena v italijanski jezik. V Trstu še ni takega seznama. Gorica je torej bolj napredna.

Zakaj je bil zaplenjen »Pučki Prijatelj«. Poročali smo že, da je tržaški prefekt dal zapleniti tudi združbo številk »Pučkiga Prijatelja«. Naknadno doznavamo, da je bil list zaplenjen, ker je poročal, da je bil De Gasperi, bivši tajnik popularske stranke obsojen na 4 leta ječe, čeež, da je hotel pobegniti preko meje. Cenzor je mnenja, da bi urednik moral zapisati: »ker je hotel pobegniti preko meje! Zadeva je torej bolj zanimiva za jezikoslovce kakor politike.

Drugo kolo državnega prvenstva.

V nedeljo 12. junija Hašk (Zagreb): Ilirija

Na igrišču ILIRIJE.

Ob 17. uri. Ob vsakem vremenu.

Predtekma: Ob 15.30 uri

Ljubljana A-team : B-team.

Ves ta sijaj v dušo sem varno zaklenila, da bi ob uri težki senc temnih ne čutila.

(Ema Deisinger.)

Ali Antona Kovačiča:

»Čiv, — čiv, — čiv, — čiv,« se glas v vrbi je glasil.
»Kam v goste gremo mi... ste videli... tam njivo vsi?«
Kako lepo, kako sladko se vitki lati klanjajo.
»Zdaj pa z menoj... čiv, čiv... vsakdo zapoj... čiv, čiv...«
Potem pa počasi in lahno spustimo vsi se tja v proso...»

Zastopani so še: Franjo Horvat (iz Prekmurja) in Odon Vuga. Kakor rečeno, zbirka sicer ni dovršena, skriva pa nekaj talentov. To so njih začetki, spomin na razstave in je cela zbirka mišljena in dana samo kot spomin in za spomin profesorjem in prijateljem. Z leti pa je, da bi začetniki ne ostali pri začetkih.

Spominjajte se Podpornega društva slepih, Ljubljana, Wolfova 121

Dnevne novice

★ Z ljubljanskega vsučilišča. Včeraj je bil za šolsko leto 1927-28 izvoljen za rektorja profesor na filozofski fakulteti g. dr. Rajko Nachtigal. Imenovan je bil na predlog in s soglasjem študentskega sveta.

★ Zaduži prosimo tako posameznike kakor društva in državne, civilne in vojaške ter druge urade, da nam pošiljajo svoja poročila in objave v slovenskem jeziku (ne glede na to, kakšna je uradna terminologija, ki nas čisto nič ne briga), ker smo se naveličali, jih popravljati in prirejati. Od današnjega dne dalje bomo brez vsakega ozira, pa naj dopis pride od koderkoli, vse pometali v koš, kar ni pisano v slovenskem jeziku, pa naj bo to tudi uradni naslov ali pa podpis! Vrgli bomo v koš tudi vse »sreske poglavarje« in vsa »Udruženja« in »Saveze«, kar naj se vzame na znanje, da ne bo kakšnih reklamacij. Sramota je za slovenski narod, da je treba na to nešteto krat opozarjati! Ali mar Hrvatje po svojih listih takoj svoj žetki hlapčevski »mrevčarij«? Temu škandalu bomo vsaj v našem listu napravili enkrat za vselej konec. Z Zagrebom ali Beogradom naj naši uradi in njihovi predstojniki občejo, kakor hočejo, z našim listom pa imajo občeovati slovensko ali pa naj nas sploh pri miru pustijo! Kdor pa je slovenščino pozabil, naj se je gre znova učiti. — Uredništvo.

★ Sveta Trojica pri Moravčah. Krasna razgledna točka po celi Sloveniji! V nedeljo, dne 12. t. m. po 10 službi boži bo tam ljudska veselica za popravo cerkvenih orgel. Govoril bo g. profesor dr. Valentin Rožič. Vse prijatelje lepega razgleda in glasbe vladno vabimo, da se te narodne veselice v obilnem številu udeležijo.

★ Šolski izleti. Dandanes napravlja tudi ljudskošolska mladež svoje izlete. Ta navada je pridobila novejšega časa in je sama na sebi gotovo dobra. Ne moremo pa biti veseli, če šolska mladina obojega spola v dobi 6 do 14 let pri izletih prepeva klafarske pesmi, kakor se je to nedavno zgodilo v dolenskem vlakcu. Mesto šolskih pesmic so dečki skupno z deklicami nemoteno prepevali znano fantovsko: »Moja ljubca je še mlada« in druge podobne. Ali ni naloga šole take pesmi izpodrivati ter jih z boljšimi nadomeščati? Toliko razsodnosti bi bil moral vendar imeti dotični gospod učitelj, ki svojim učencem kaj takega ni zabranil. Ni čudno potem, če naša mladina prehitro dozoreva.

★ Za zgradbo državne ceste Kraljevo—Raška. Gradbena direkcija v Ljubljani opozarja vse interesente na I. ofertno licitacijo za dovršitev drž. ceste Kraljevo—Raška, ki se vrši v računskem oddelku Ministrstva za gradbe v Beogradu in sicer: dne 23. junija t. l. za I. del ceste od km. 0.800—15.000 in dne 24. junija od km. 15.000—29.000. Natančnejši pogoji so razvidni iz oglasov, ki sta nabita na uradni deski v I. nadst. Gradbene direkcije v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

★ Godbeno društvo »Vrhnika« je moralo radi slabega vremena preložiti svojo prireditev na 12. junija t. l. Spored isti, kakor je bil naznanjen. Na kvaterno nedeljo na sv. denje na Vrhniki.

★ Hut-Hanžovo dekliško vzgajališče v Ljubljani. Poljanska cesta 6-II, sprejema gojenke za šolsko leto 1927-28. Vsa tozadevna pojasnila daje vsak dan le od 10—12 in od 16—18 upraviteljstvo.

★ Po Sremlu je napravila toča ogromno škodo, ki jo cenijo na več milijonov dinarjev. Najbolj je prizadet zemunski okraj, zlasti selo Batajnici, kjer je setev popolnoma uničena in kjer je vihar porušil tudi več poslopij.

★ Radi razžalenja veličanstva je okrožno sodišče v Mostarju obsodilo 25 letnega Mija Prebišiča iz sela Draševa na tri leta ječe.

★ Samoumor. V Beogradu se je ustrelil Tihomir Protić, poslovodja pri tvrdki Nikolić in Jovanović. Sodijo, da je izvršil samoumor radi denarnih neprilic. Dasi je bil neoženjen in je imel lepo plačo, okoli 9000 Din mesečno, je bil v zadnjem času zabredel v dolgove.

★ Krava mu je izginila. Ivan Mlakar, posestnik v Slivniškem Pohorju pri Mariboru, je kupil dne 7. junija na sejmu v Ptujju brejo kravo, katero je galski ist dan popoldne domov. — Med potjo je stopil za par minut v gostilno Šostarič v Orehovi vasi ter pustil kravo pred gostilno. Ko se je nekaj hipov na to vrnil, je krava že izginila. — Vse povpraševanje je bilo zaman in krave še dosedaj ni našel. Zival je rdeče-škasta in močno breja. Kdor bi kaj vedel, naj javi zadevo orožniški postaji v Hočah, nakar dobi lepo nagrado.

★ Bolni zobje ali dlesna so pogosto vzrok žledodnim boleznim. Negovanje zob s Sarg-ovim »Kalodontom« najbolje skrbi za zdravje vaših zob. — »Kalodont« vam ohrani zdravje in lepoto.

★ Dunajska vremenska napoved za 10. junija: nezanesljivo vreme, prehodno nekoliko topleje.

★ Velika izbira raznega perila, modnih bluz, obelk, nogavice, vezenin, čipk, kravati itd. se kupi po priznani nizkih cenah pri tvrdki Ign. Zargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

★ Čudežne zdravilne uspehe dosežete pri revmatizmu, protinu, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri vnapenju žil, motenju (prebave), ostarelosti, kron. kožnih boleznih. Svoje telo okrepčate in pomladite, ako se zdravite v starodavnem, radio emanacijskem termalnem kopališču Toplice

pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36 do 38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. septembra. Ves modern komfort. Prospekti na zahtevo. Pošta, telefon in telegraf.

Ljubljana

○ Tujski promet. Pred dnevi nas je obiskal g. dr. Karel Lahm, dunajski ravnatelj svetovnoznane »Ullsteina«, enega največjih časopisnih, knjižnih in poročevalskih podjetij Evrope, ki ima svoja zastopstva po vsem svetu. Pri tej priliki je g. dr. Lahm obiskal tudi naš Bled, o čemer nam piše, da je bil to »najlepši del njegovega potovanja po Jugoslaviji, ki ga ne bo nikoli pozabil.« Peljal se je na Bled na avtomobilu znanega ljubljanskega lastnika avtotaksa g. Pavla Stelčeta. O tej vožnji se je izrazil, da tako prijeme in obenem varne na svojih mnogobrojnih potovanjih po vsem svetu ni izlepa doživel.

○ Soc. politični seminar ima danes zvečer zelo važen sestanek. Na programu je končni razgovor o tečaju, ki se vrši o počitnicah na Sv. Joštu. Pridite vsi!

○ Kat. prosvetno društvo v Šiški priredi za svoje člane in prijatelje društva v nedeljo, dne 12. junija izlet na Skaručino. Odpeljemo se iz državnega kolodvora ob 7. uri zjutraj; vrtnemo se zvečer s turistovskim kamniškim vlakom. Za sv. mašo je poskrbljeno. Udeležite se izleta polnoštevilno! V slučaju slabega vremena se preloži.

○ Mestno kopališče na Ljubljani se bo otvorilo jutri v soboto.

○ Mesto cvetja na grob višjega davčnega upravitelja Franca Gostiše je daroval g. Janko Mlakar, prof. v p. za kapelo v Vratih in Škofijsko društvo za varstvo sirot po 100 Din.

○ Mestna ženska realna gimnazija vabi cenjene starše gojenk, njih sorodnike, prijatelje in znance na razstavo risarskih in ročnih del, ki se otvori danes ob 12 in traja do vstete nedelje 12. t. m. Razstava je odprta od 9. do 12. in od 15. do 18. ure.

○ Šentpetersko prosv. društvo v Ljubljani priredi v nedeljo, 12. t. m. izleta na Sv. Jošt pri Kranju. Odhajamo z vlakom ob 6.55 zjutraj. Za službo božjo je poskrbljeno. Vabimo vse člane, da se izleta udeležijo!

○ Jadranska straža priredi izlet po Ljubljani in ljudsko veselico pri Mokarju na Ižanski cesti v nedeljo, 12. junija t. l. Odhod ob 14. uri s Trnovskega pristana na okraških čolnih z godbo, ob isti uri prično voziti avtomobili od mosta na Karlovski cesti do Mokarja. Na veselici je poskrbljeno za zanimiva presenečenja in zabavo. Vabljeni vsi. Sodeluje železničarska godba.

○ Slovensko planinsko društvo v Ljubljani naznanja, da se vrši njegov občni zbor 21. junija ob 8 zvečer v salonu gostilne pri Levu na Gosposvetki cesti s sledečim dnevnim redom: Pozdrav načelnika; sprememba društvenih pravil; eventualne volitve; poročilo tajništva, knjigovodstva in računskih preglednikov; samostojni predlogi. — Oni člani, ki se zanimajo za nova pravila, jih lahko v pogledajo v društveni pisarni, Selenburgova ulica 7-II med uradnimi urami.

○ Mestna zastavljavnica naznanja, da se vrši tomesčna dražba v oktobru 1926 zastavljenih predmetov v sredo 15. t. m. ob 15. uri v uradnih prostorih v Prečni ulici.

○ Zamenjano kolo. Mesarskemu pomočniku Lovrencu Logarju je neki uzmovič »zamenjal« na mestni klavnici 2000 Din vredno kolo znamke »Oppel«, za revanš mu je pustil staro, pokvarjeno kolo, vredno komaj 300 Din.

○ Nemoralna. Včeraj zjutraj je napravila policija racijo za zloglasnimi ženskami, katerih je bilo ob tej priliki pet arretiranih. So to večinoma še mlada dekleta z dežele, ki jih je mestna nemoralna potegnila v svojo ogabno kloako. Le ena med njimi je že stara prefiganka, ki jo na policiji prav dobro poznajo. Ta je bila tudi edina, ki je romala v bolnico.

○ Poškodba pri delu. Včeraj zvečer ob pol 6 je padel z odra nove stavbe v Zelenci 28 letni muslimanski delavec pri stavbeniku Černetu. Usejin Beganović, ki se je pri ljanji priredi v nedeljo, 12. t. m. izlet na Sv. hrbtu.

8 Din VINO 8 Din

Restavracija pod »Skalco«, Mestni trg 11.

Maribor

○ Slavnostna blagoslovitev zastave. V nedeljo, 12. junija se vrši slovesna blagoslovitev nove zastave prosvetnega društva v Melju po sledečem sporedu: Od pol 9.—9. ure zbiranje povabljenih društev na njim določenem prostoru pred otroškim vrtcem v Melju. Nato odhod z godbo v baziliko Matere milosti, kjer blagoslovi preč. g. župnik zastavo. Po končanem cerkvenem slovesnem opravilu obhod po mestu z razvito zastavo nazaj v Melje. — Odbor še enkrat najvljudneje vabi vsa katoliška mariborska prosvetna društva k prav obilni udeležbi. Zastava je v petek popoldne in v soboto celi dan razstavljena v prodajalnih prostorih Zadrugne gospodarske banke.

○ Sv. maša na Pohorju. V nedeljo 12. t. m. bo pri Sv. Arhu ob pol 9 sv. maša za turist.

○ V zavodu šolskih sester je telovadna nastop učenk dne 12. junija prestavljen na 15. uro (3 popoldne). Ako bi bilo ta dan slabo vreme, bo nastop dne 13. junija ob 18. uri (6 zvečer).

○ Program parkkoncerta na dan 12. junija: 1. Jakl: Pozdrav z Bleda, marš; 2. Zajc: Ban Legat, overture; 3. Parma: Triglavske rože, valček; 4. Verdi: fantazija iz opere Rigoletto; 5. Brodil: Srbinov dan i san, potpuri; 6. Kalman: Shimi iz operete Grofica Marica.

○ Birma. Na binkoštno nedeljo je prešlo v mariborski stolnici zakrament svete birme 861 otrok.

○ Nov športni klub. Minulo soboto se je ustanovil v Mariboru nov športni klub — SK Zeleničar. Za predsednika je bil izvoljen inženir g. Senica, za tajnika g. Fišer, za načelnika nogometne sekcije g. Vanda.

○ Prisega vojaških obveznikov. Komanda mariborskega vojnega okrožja razglašja, da se vrši dne 13. junija 1927 ob 9. uri na dvorišču kasarne kralja Aleksandra, Meljska cesta, vojaška prisega. Prisega se morajo udeležiti vsi obvezniki rojeni l. 1877—1901, ki iz kateregakoli vzroka do danes še niso iste položili. Od vojnih obveznikov roj. l. 1902 do 1907 morajo položiti vojaško prisego: 1. vsi sposobni spoznani; 2. vsi deloma sposobni, ki so se udeležili glavnega nabora v mestu; 3. vsi oni obvezniki teh roj. letn., ki še niso položili vojaške prisega.

○ Pregled opreme rezervnih častnikov. Komanda mariborskega vojnega okrožja razglašja na podlagi ukaza ministrstva vojske in mornarice, da se morajo dne 13. junija 1927 ob pol 11. uri pri tej komandi, Trstenjakova ulica 5 predstaviti komandantu vsi rezervni častniki, ki so prejeli vojaško uniformo od države, v tej obleki, ali pa jo prinesli v rokah na pregled. Pripominja se, da mora vsak teh rezervnih častnikov prinesiti, oziroma priti oblečen na pregled z svo uniformo, ki jo je prejel, kakor: kapo, bluzo, hlače, plašč in havelok.

○ Razpis kleparskih in ključavničarskih del na mestnih hišah. Mestna občina maribor del razpisuje oddajo kleparskih in ključavničarskih del za nove mestne stanovanjske hiše v Smetanovi ulici. S kolkom za 100 Din kolokovane ponudbe je vložiti v vložišču mestnega magistrata mariborskega do srede 25. t. m. ob 11. uri. Ponudbe se bodo odprle ob 11. uri v navzočnosti ponudnikov. Vsi pripomočki in potrebni formulirji se dobe pri mest. gradbenem uradu, soba št. 4 od sobote dne 21. t. m. dnevno od 10. ure naprej. Mestna občina si pridržuje pravico, oddati dela skupno ali pa posamezno, brez ozira na višino ponujenih cen.

○ Biljetarnica »Putnik«, Aleksandrova cesta 35 izdaja vozne karte za tuzemstvo ter za Avstrijo, Češko, Italijo, Madjarsko in Nemčijo kakor tudi za obmorske postaje Jadranske plovitve. Izdajajo se vozne karte po cenah, kakor so od ministrstva prometa dovoljene, za veselice, izlete, romanja, sejme itd. tudi v predprodaji brez znižanja cen. Pisarna posreduje železniške reklamacije vsake vrste. V zalogi ima turistične in potovalne knjige ter vozne rede. Informacije za vožnje ter prospekti za zdravilišča in letovišča se dobivajo brezplačno.

Celje

2.

Le še 10 dni in Celje bo govorila odločno besedo v vprašanju svoje občinske vlade. Danes je že izven dvoma, da bo lista Združenih strank izšla iz volivnega boja zmagovita in da bo 19. junij dokazal, da Celjanom imponira le solidno delo in rečna politika, prav nič pa demokratsko bahaštvo in frazerstvo. Teh 10 dni porabimo vsi, ki nam mestna občina ni zgolj vprašanje partizanstva, temveč vprašanje boljših časov vseh Celjanov, da z nemurnim pojasnjevanjem vplivajo na one, ki še omahujejo!

»Nam se zdi, da vemo.« Mesto, da bi bila lepo tiho, pa drege v zadevo, ki so jo zakrivil njeni ljudje, »Nova doba« namreč, ki nam očita, da se nismo poklonili spominu majniške deklaracije in pri tem zlobno zamolči dolžnosti, ki jih ima v takih slučajih J. M., kateri smo bili pripravljeni nuditi vso podporo. Niti v glavo nam ni padlo, da bi tako važno slavlje izrabili v namene stranke in hoteli smo, da izzveni cela proslava v enodušni volji narodnih Celjanov za solidno narodno delo. Dočim so odbori J. M. v Ljubljani in Mariboru storili svojo dolžnost, je celjska podružnica odrekla in dopustila, da smo se zanašali na neko javno predavanje, ki ga ni bilo, in na neko praslavo čez 14 dni, ki je tudi ne bo. Vtis imamo, kakor da se vse to ni zgodilo samo radi sokolskega mladinskega dne, temveč tudi zato, da se nas more napadati, kakor da smo se namenoma in radi koalacije z Nemci hoteli odtegniti proslavi. Zakaj J. M. ne poda stvarnega pojasnila? Ali morda zato, da bi morala priznati, da smo izrazili svojo pripravljenost pri proslavi sodelovati? Maticе koalacije političnih strank ne briga prav nič. Če pa misli, da jo briga, potem naj nam ne zameri, če bo našla v nas sodnike, pravične, a brezobzirne.

»Cillier Zeitung.« Odločna izjava, ki jo je pod tem naslovom prinesel nedeljski »Slovenec«, je našla milost pri »Novi dobi«, ki jo je v celoti ponatisnila. Že »Jutro« pa se je osmellilo reči in »Nova doba« smiselno trdi isto, da Celjani mislimo drugače. Za nas ni miorodajno, kdo je izjavo v »Slovenec« napisal, in tudi nimamo niti najmanjša namena braniti našo narodno zavest pred napadi ljudj okoli »Jutra« in »Nove dobe«. Če trdimo, da se izjavo solidariziramo, nam ti ljudje enostavno ne bodo marali verjeti, da bi to škodovalo njihovi demagoški volivni propagandi. Kaj narodnost, glavno je, da se dobi kost, na kateri je mogoče ob pomanjkanju drugih argumentov proti nasprotni stranki z naslado glodati in loviti ljudi, ki žive od fraz! Demokrati so pravtako kot mi prepričani, da koalicija z Gospodarsko stranko ne more biti nevarna narodnemu značaju našega mesta in da v dobi proporca pomeni naravnost nacionalno važno dejanje, če se narodna manjšina odreče sorazmernemu številu mandatov, ki ji po moči glasov gre, vendar šarjijo s frazo o narodnem izdajstvu, ter upajo ob tem na politični kapital. Naivneži, ki ne vedo, da s svojim stokanjem niti sočutja ne morejo več zbuditi!

»Lopovstvo. Pod naslovom »Ni se jim zdelo varno« nas sumničji »Nova doba«, kakor da smo namenoma bili proti proslavi majniške deklaracije, ker da bi morda to kvarno vplivalo na naše odnose napram Gospodarski stranki, kateri odnošaji se nanajšajo zgolj na politično taktiko ob priliki sedanjih občinskih volitev. »Nova doba« kajpak za tako podlo trditev nima nikake opore, temveč jo brezvestno vrže v javnost v upanju, da ji to prinese dobička ob volitvah. Poudarjamo: Spomin majniške deklaracije je za nas tako važna zadeva, da bi jo smatrali za oblateno, ako bi jo vlekli v melež lokalnega volivnega meteža. Dostojna proslava zgodovinsko važnega fakta, ki je izvenel pred desetimi leti v veličastni harmoniji volje po svobodi vsega slovenskega naroda, je samo ona, ki jo prireja slovenski narod, ne pa posamezne politične ali kulturno-politično pobavne organizacije. Tako proslavo smo mi hoteli. Kdo je kriv, da do tega ni prišlo, ve »Nova doba« bolje od nas. — Sumničnja, kakor si ga pa celjska demokratska trobenta dovoljuje, odklanjamo, ker morejo izvirati le iz pokvarjenega srca in hudobnih želja, usmerjenih zgolj v svrhe volivnega manevra.

Vrhnika

Požar. V torek, dne 7. t. m. je začelo okrog 9. ure dopoldne gori pri posestniku Matiji Koprivcu na Vrhniki št. 61. Kmalu nato se je vnela še sosednja hiša vdove Ane Grom. Ker so na tem kraju, kjer vodi cesta v Podpolje, štiri hiše na kupu, je bila velika nevarnost, da vse pogorijo. Hitremu nastopu požarnih bramb iz Vrhnike, Stare Vrhnike in Verda se je zahvaliti, da ni vse postalo žrtev požara. Pogoreli sta popolnoma strehi s tramovi pri Koprivčevi in Gromovi hiši, dočim sta sosednji hiši, ki sta krili z opeko, samo nekoliko osmojenj. Ogenj je nastal najbrže vsled tega, ker se je vnel tram poleg dimnika. Škoda, ki je precej obšutna, je le deloma krita z zavarovalnico.

Objava vojnega razporeda se vrši v nedeljo, dne 10. t. m. ob 9. uri dopoldne pred gasilskim domom na Vrhniki.

Vojaski nabor se vrši za vrhniško občino dne 25. t. m. Za okoliške občine pa dan popreje.

Novo mesto

Novo uradno poslopje v Trebnjem. V Trebnjem bodo še tekom tega leta pričeli graditi novo uradno poslopje. V ta namen je dovolila občina Trebnje vsoto 1 milijon dvestotisoč Din. Prostor za to stavbo na travniku g. M. Pehanija tik ob državni cesti v središču Trebnja so kupili Trebnjanci sami za vsoto 45.000 Din. Poleg tega prostora sta bila na ponudbo tudi stavbna prostora g. Pavlina in g. Tomšiča. Ker pa je ponudeno stavbišče g. Pehanija najprikladnejše, so se odločili za ta prostor. Stavba bo baje tako obširna, da bodo v njej lahko nastanjeni tudi drugi državni uradi kakor: orožništvo, okrajna uprava, finančna kontrola, pošta i. dr. Skrajni čas je že bil, da se je občina Trebnje za to odločila, ker dosevani prostori okrajnega sodišča v starem gradu nikakor več ne odgovarjajo potrebam časa.

Višji tečajni izpiti na državni gimnaziji v Novem mestu se bodo pričeli v petek, dne 17. jun. t. l. K izpitu je pripuščenih 18 kandidatov. Kot predsednik izpraševalne komisije je določen univ. profesor v p. gospod Dr. Mušič.

Razstava ročnih del na deški ljudski šoli v Smihelu pri Novem mestu. Dne 5. in 6. junija t. l. je bila razstava ročnih del učencev deške ljudske šole v Smihelu pri Novem mestu. Razstava je bila dobro obiskana od strani meščanov kakor tudi od kmetijskega ljudstva. Z razstavljenimi predmeti so bili obiskovalci zelo zadovoljni. Laskavo so se izražali o napredku te šole. Šolskemu vodstvu je temu tako povoljnemu uspehu naše iskrene častitke.

Kočevo

Vlom. V hišo župana livovske občine, gostilničarja Zdravila v Dolgi vasi je v torek, dne 7. na 8. junija neznan moški. Odnesel je občinsko blagajno, toda pri tem se je zelo ustel: našel

je namreč popolnoma prazno blagajno. Drugi dan so v lomili, če prijeli.

Razglas. Ravnateljstvo za hrzjav v Ljubljani oddaja poštno vožnjo na podlagi člena 88-98 zak. o drž. računovodstvu za eno leto prevoz pošte na progi Kočevje-Brod na Kupi. Ponočna ustna javna pogajanja se bodo vršila komisijonalno ob 11. dopoldne 14. junija t. l. pri županstvu mestne občine Kočevje. Sprejemanje ponudnikov se prične ob 10. Začasná kavgija 2000 Din se mora položiti na dan pogajanj pri komisiji, ki je določena za pogajanje. Natančnejši pogoji so na vpogled pri okrajnem glavarstvu, na mestni občini in pošti v Kočevju ter pri občinah in poštah ob poštni progi.

Črnomelj

Prosvetni dom v Črnomlju. Binkoštni ponedeljek dopoldne je otvorilo prosvetno društvo v Črnomlju svojo novo dvorano in čitalnico, ko se je zjutraj izvršila posvetitev presv. Sreč. Odkar se je moralo društvo izseliti iz »drvarnice«, kjer se nahaja sedaj lepo uspevajoča mlekarica, je bilo brez strehe. Neumornemu g. župniku Grobljarju se je posrečilo da je preskrbel društvu v Komendi nem. vit. reda lepo dvorano in čitalnico. Slovesnost je otvoril društveni predsednik g. Plut, g. župnik Grobljar je pa podal kratko zgodovino društva in se spomnil ustanovitelja društva, pokojnega župnika Pehara, njegovih drugih predsednikov in tajnikov. Od bivših predsednikov sta bila navzoča g. Skušle in Malnerič, ki je izrazil v imenu vseh zahvalo neutrudljivemu g. župniku G. kaplanu Ilic, ki je govoril nazorno o važnosti čitanja in o dobrem čitju. Konečno je pa podal posl. prof. Jarc obris zgodovine majniške deklaracije. Med govorom sta bili 2 lepi deklamaciji in domači pevski zbor je zapel več pesmi. Naj bi prosvetno društvo v novih prostorih zbralo prav vse domačine, ki se zavajajo važnosti katoliškega kulturnega pokreta!

Trbovlje

☆ Kes ali kaj? Naši Bernotovi socialisti, ki so sedaj na krmilu II. rud. skupine, so sklenili na zadnjem obnem zboru, da se II. rud. skupina likvidira in postavijo obratni zaupniki. Mi smo takoj svarili pred tem dejanjem, sedaj pa, ko proračun likvidirane skupine ni potrjen, pa tožijo. Korak k likvidaciji je bil prenapet, ker se ni tozadevni drugi pravilnik za obratne zaupnike potrjen.

☆ Predavanje o potovanju po Jutrovem. Č. g. Zmave bo predaval v nedeljo, dne 12. junija, ob pol 4. uri popoldan v Društvenem domu o svojem študentskem potovanju po Jutrovih deželah. O tej stvari bo predaval g. Zmave 4-5 krat.

☆ Napredovanje v službi. Č. g. Mirko Ratej, katehet na Vodenski šoli, je pomaknjen iz 5. skupine II. kat. državnih uradnikov v 2. skupino II. kategorije z vsemi všteti leti službovanja na tem polju.

☆ Izlet na Kum. V nedeljo, 12. junija pride ta moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trbovljah izlet na Kum. Zbirališče ob 8. uri na Kolodvoru. Zamudnike pričakujemo do 5. ure na Dobovcu. Vabijo se vsa družstva iz okolice, da poletijo v nedeljo na naš znani Kum.

☆ Krekva mladina napravi v nedeljo, dne 12. junija izlet na prijazno Mrzlico. Odhod ob 4. uri zjutraj od tajništva Strokovne zveze.

Slovenska krajina

Smrtna kosa. V nedeljo, dne 5. t. m. je preminul v Murski Soboti komisar finančne kontrole v pokojni g. Anton Hasel, v 61. letu starosti. Pogreb se je vršil 6. t. m. v Murski Soboti. Svečani sprevod je vodil g. kanonik Slepce z asistenco. Pokojnika je sprejelo na zadnji poti veliko število stanovskih tovarišev, uradništva vseh oblastev in uradov, deputacija orožništva in velika množica meščanov iz Murske Sobotice. Blagi pokojnik je bil radi svoje vpljivosti in prijaznosti v celji Slovenski krajini spoštovan in priljubljen. V pokoj je stopil koncem leta 1922, ker ni maral zapustiti Slovenske krajine, ki mu je postala draga domovina. Bodi mu lahka mati zemlja, ki jo je tako iskreno ljubil!

Katoliški dom. V Beltincih se je začelo prizadevanje, da se v občini, ki je središče ene največjih župnij v Prekmurju, postavi katoliški dom. O stvari se je razpravljalo celo na občinski seji in je bil predlog, da bi naj občinski odbor akceljlo podprl, skoraj soglasno sprejel.

Regulacija Mure. Naposled smo vendarle dočakali, da je bila sprejeta v proračun večja vsota tudi za reguliranje Mure. Po listih se je poročalo, da se bo začelo z regulacijo v Apaški dolini. Ker naredi Mura leto za leto tudi v naših občinah, ki ležijo ob obrežju velikanke škodo, bi bilo zelo potrebno, da se tudi tam stori, kar je mogoče. Najbolj trpijo vasi: Izakovec, Melinci, tri Bistrice itd. V slučaju poplav jih voda popolnoma preplavi, razen tega pa leto za leto izpodkopava velike kose zemlje in so ponekod že hiše v nevarnosti. Ako krediti ne zadostajo za vsa regulacijska dela, so naj stori vsaj najnujnejše.

Dopisi

Is Zabnice. Na binkoštni ponedeljek po prihodu popoldanskega vlaka iz Ljubljane smo tu otvorili novo postajališče zgradbo Bittje-Zabnice. Kakor nalašč nam je naklonilo nebo ljubko solnce, dočim je dopoldan kazalo še pravo slabo. Postajališčno poslopje je bilo lepo okraшено z vencem in mlijai. O prihodu vlaka je pozdravila šolska mladina z zastavicami prihajajoče občinstvo, domača godba je pa zasvrla lep komad v pozdrav. Po pozdravnem predsedniškem govoru so zapeli pevec primerno pesem. Domači gosp. župnik je pa blagoslovil novo stavbo, nakar je gosp. zastopnik ravnatelja drž. železnice v lepih besedah očrtal pomen nove zgradbe. Z vzklikom na priljubljenega kralja je zaključil svoj govor. Ko nam je vlak iz Kranja pripeljal še g. okrajnega glavarja, njegovo rodbino in mnogo drugih udeležnikov, se je razvil slikovit sprevod: jezdeci v narodnih nošah z zastavo, godba, šolska mladina, dekleta v narodnih nošah, gostje s pripravljanim obzorom in drugo občinstvo — v 15 minut oddaljeno Zabnico, kjer se je vršila veselica na Miklavževem vrtu, katero sta obiskala tudi poslanci g. Brodar in Platinina. Nekaj gospodov železniške uprave ter obilo občinstva. Na večer se je vili dež, ki je razpodil mnogo gostov, dočim se je večina umaknila v notranje prostore. Izredni dogodek ohranimo gotovo vsi v najboljšem spominu.

Catež ob Savi. Lepo solnično vreme prav dobro vpliva na bolnike, ki se zdravijo v Cateških toplicah. Tudi beriva imajo na razpolago, da se kratkočasijo in ne mislijo preveč na svoje boleznj. Vendar moramo obžalovati, da imajo gostje na razpolago samo liberalne liste; nimajo pa naših katoliških časopisov. Gotovo to ni prav. Prosimo in želimo, da dobe gostje v Cateških toplicah tudi dobre naše liste, ki jih bo ali oni gost prav rad vzel v roke, kakor jih je bil navajen že z doma. Upajmo, da ne bodo te vrstice zastojali!

Ljudski oder v St. Vidu nad Ljubljano priredi v nedeljo dne 12. junija igro: »Za pravdo in srece«, tragedijo v petih dejanjih. Spisal Anton Medved. Vstopnice se dobe v predprodaji pri gđ. I. Zakolnik v St. Vidu.

Homec, Kat. prosv. društvo na Homecu priredi v nedeljo, 12. t. m. in ponovi v nedeljo dne 19. t. m. Schillerjevo meščansko žaloigro v 5 dejanjih »Kovarstvo in ljubezen«. Pohitite na naš prijazni Homec, ker ga morda to spomlad še niste obiskali. Obenem pa opozarjamo, da bosti ti dve predstavi zadnji v tej sezoni, in da je v našem okraju ta igra novost. Zato vsi na Homec to in drugo nedeljo. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 10. junija: Zaprtlo.

Sobota, 11. junija: Zaprtlo (generalka).

Nedelja 12. junija: VEČNI MLADENIČ. Premijera. Izven.

OPERA.

Začetek ob 20. zvečer.

Petek, 10. junija: ORLOV Red E.

Sobota, 11. junija: CARMEN. Gostovanje bolgarskega tenorista Gospodinova.

Nedelja, 12. junija ob 15: ORLOV. Popoldanska predstava po znanih cenah. Izven.

Bolgarski tenor v ljubljanski operi. V soboto dne 11. t. m. gostuje v ljubljanski operi mladi tenor gospod Gospodinov in sicer v operi »Carmen« v vlogi Don Josea. Gost ima močan tenor z lepo izrazito višino in odlično italijansko solo. Poleg Ljubljane bo gostoval tudi v Belgradu in Zagrebu, zatem pa ponovno v Rimu, kjer je nastopil parkrat tudi za časa svojega študija. Na predstavo opozarjamo naše občinstvo. Pripominjamo tudi, da je ljubljanski ansambel izvajal opero »Carmen« na svoji operni turneji in sicer v Sarajevu, Dubrovniku in Splitu, povsod z največjim uspehom od vsestranskem priznanju publike in kritike. Za gostovanje gospoda Gospodinova veljajo navadne operne cene.

Mariborsko gledališče

Petek, 10. junija: AKADEMIJA.

Sobota, 11. junija ob 20: CARDAŠKA KNEGINJA. Abonma A. Kuponi.

Berlinski igravci v Mariboru.

KURT GÜTZ — INGEBOG.

Komad je lahek in vleče problem na tri dejanja, da lahko razvije duhovite dialoge, ki se pristrjujejo v iskane izbranstosti ali pa splahnijo v širok monolog. Občinstvo se je zabavalo in uživalo ogenj in vernost dražljivih prizorov.

»Vendar zopet tu!« je vzdihnila nemška dama svoji sosedin se be blaženo vdajala snu, da je zopet nemški teater.

»Skoraj nič nisem razumela,« je rekla prvi večer pri »Bobrovem kočuhu« neka druga nemška dama in izpričala svojo nemško slabokrvnost. Pri »Ingeborg« je triumfirala Hertha Russ s svojo subtilno lascivnostjo. Ottokarja je igral Rudolf Weinmann, teto Ottilijo Sidonie Lorm, intendant Hans Brockmann Petra Petra in mesto Nunberga slugo Ferdinand Bonn. G. Kovič je javil to spremembo, neke dame v parteru so se ogorčile: »Saj nič ne razumemo.« Pa so razumele, ker so znale spremembo zlobno tolmačiti: »Ah, pri dr. Orslu so bili danes gostje!«

Občinstvo jih je navdušeno pozdravljalo in obsulo s cvetjem; Nemci so bili takni, ker so vedeli, da jim vsak »Heile« odžene takele goste v bodočnosti. Tako takti so bili, da to ni moglo biti spontano, temveč organizirano. Prav je.

Tisti, ki so pričakovali, da jim bo berlinska trupa prinesla kaj čisto novega, so nekoliko razočarani. Želeli so si kakih režijskih akrobacij in videli solidno, tradicionalno igro, brez vratolomnih ambietj, brez — istihnih ekstravaganca, z dobrimi, povprečnim repertoarjem. Videli trezno stremljenje, igrati intenzivno.

Kljub temu je to spoznanje važno. Saj smo v Mariboru videli že razne eksperimente, ki so nam jih opravičevali s tem, da predstavljajo moderno in bodočo gledališko kulturo — pri tem pa so zijali prazni sedeži.

Reinhardtovim disidentom nihče ne bo mogel odrekati, da ne bi imeli kontakta z modernim gledališčem. Nasprotno! V njih se očituje ta najnovejši modernizem, ki pa je tako preprost, da človek od začudenja zazija in se bi udaril po glavi, da ga ni sam našel; izbrati efektne, preizkušene in po desetletjih aprobirane komade in jih kar najefektnejše podajati. Za ti gostovanji nihče ne bo mogel trditi, da bi ju mogel zameniti — kino. Takemu repertoarju in taki igri ne more konkurirati kino.

Sicer je Hans Brockmann želel, naj tega ne povem javnosti; ker pa je bil pred menoj že poročevalec »Politike« indiskreten, ni to nobena tajnost več. Brockmannova trupa se je ločila od Reinhardta, ker je ta postal navaden trgovec. Lastnik je več gledališč in je izjavil naravnost, da želi, da vso nemško gledališko umetnost monopolizira: da treba enostavno vsa druga gledališča zapreti. Ta Reinhardtov poslovni duh je odbil Brockmannovo trupo, v kateri je — poleg igravcev, ki smo jih videli, tudi Reinhardtova žena Else Heims.

Ali — ne mislim baš tako, če pravim: da se mi zdi, da ne veže Brockmannove trupe le čisti idealizem, temveč v neki meri zavist, ki se je uprla brezobzirnemu trgovstvu in šla na lastno pest. Kajti Brockmannova trupa nima kekega novega, velikega umetniškega poslanstva, kakor ga je marksdo želel potem, ko je hudožestvenke videl. Tudi Brockmannova trupa ima praktičen, trgovski duh; vsa njena igra ga izpričuje z repertoarjem vred; s psihološko preračunano privlačnostjo, ki sebe priljublja občinstvu in mu laska; i materijalno — t. j. z izbirno komadov —, i formalno — z igro, preračunano na efekt.

To nikakor ne zmanjšuje njene vrednosti. Mislim celo, da so kakor poklicani, da nam pokažejo pot, da nam rešijo uganko, kakaj naša gledališča ne znajo pritegniti, zakaj se ugreza prepad med njimi in občinstvom vedno globlje, pa čeprav eksperimentirajo na vse strani.

To — in da se iz naših gledališč od nikoder ne obeta tista organizatorska moč, ki bi pometla z dilantantizmom, ki se samozvestno skriva za angužmane, kakor da že ti dajejo izkaznico umetnika, in tlači vso našo gledališko kulturo na nivo, ki je pod povprečnostjo: to daje Berlinčanom pravice dovolj, da nas s svojim preprostim odrskim bistvom oplodijo. Zato bo tudi izredno zanimivo, če bodo prišli jeseni in nam kazali našo lastno dramo...

Svoje poslanstvo pa izvršujejo Berlinci v cionalnem oziru. Nemški generali so požgali »Drang nach Osten«. Na potu iz Berlina v Bagdad so vzrastle svobodni narodi. Naš narod je sosedem velikemu nemškemu; nismo si sosed, da si čez plot grozimo s pestmi, temveč da si bratski stisnemo roke. Kakor so nam bili včeraj še Nemci črnjeni kot gospodje, tako so nam ljubi danes kot naši gostje.

Morda nihče ni tako odkrito pokazal tega gentlemanskega prijateljstva v taki meri kakor slovenski Maribor.

Kdaj bi smelo ljubljansko gledališče gostovati v slovenski v Celovcu?!

To naše gentlemanstvo in prisrčno navdušenje v Mariboru naj bo porok, da si svobodni želimo najiskrenejšega prijateljstva z nemškimi narodom.

Berlinčani so lahko zadovoljni: etablrirali so se in z veseljem jih bomo pozdravili, kadar nam zopet pridejo.

Dr. F. S.

Knjige in revije

Dr. Metod Dolenc: Kmečko dedno nasledstvo za časa veljavnosti gorskih bukev. Ponatis iz »Časopisa za zgodovino in narodopisje«, Maribor, 1927, 45 strani. — Odlični kriminalist, redni profesor ljubljanske juridične fakultete ur. M. Dolenc je k pravni zgodovini Slovencev v času od XV. do XVIII. stoletja. Avtor, ki je že v mnogih obširnih razpravah obravnavaj gorske bukve ter pravosodstvo vinogorskih zborov raznih okolišev, nas uvodoma seznanj z zgodovinskimi podatki o gorskih bukvah, navaja podrobno vseh deset doslej znanih prevodov gorskih bukev ter po splošnih pripombah o družabni delitvi takratnega vinogradniškega prebivalstva (mejaši, sogorniki in vsobenjeki) preide k pozitivnim dednopravnim določilom gorskih bukev. Po splošni gmi podaja javnopravna določila za tem govori pri zasebnopravnih določilih o dedičevih dolžnostih in pravicah ter o zaščiti dedščine. V tretjem delu govori avtor o praktični uporabi dednega prava in podčrtuje veliki pomen ljudskih sodnikov. V četrtem delu nam kaže razprava prehod v novo nobo: iz predložinske dobe nas zlasti zanimajo reformni predlogi graščaka F. A. pl. Breckerfeldta. V zadnjem paragrafu oriše avtor določbe nevoljniškega patenta iz l. 1781, ter naslednje reformne odredbe, poda njihove dednopravne določbe, ki pa seveda marsikje še desetletja niso mogle izpod udomačenega starega prava. Avtorju, ki nas z večjo roko povede od dednopravnih določb gorskih bukev iz l. 1543., jih primerja z določili posrednih slovenskih prevodov, pravilno, pravno in sociološko, sledi izpremembam tja do zakonitve dednega prava v l. 1811, moramo biti za odlični prinos k slovenski pravni zgodovini iskreno hvaležni. Zelo smotreno je da je ta ne le za dijaštvo, ampak tudi za pravika in zgodovinarja velevažna razprava izšla v posebnem ponatisu.

I. —r.

Glasba

Koncert Orkestralnega društva Glasbene Matice v Zagorju ob Savi. Po krasno uspešli koncertih v Murski Soboti in Ljutomeru priredi godalni orkester Orkestralnega društva Glasbene Matice pod taktirko prof. Adamiča svoj tretji koncert v soboto, 11. t. m. ob 8. uri zvečer v Zagorju ob Savi. Na vsopredju so orkestralne skladbe Adamiča, Šantla, Suka, Dvoraka, Čajkovskega ter dvoje vijolijskih solov konservatorista Marijana Rusa. Pri klavirju bo konservatorist Pavel Sivle. Resni in umetniško naštudirani program, ki je navdušil občinstvo Murske Sobotice in Ljutomera do najvišje mere, bo sigurno tudi v Zagorju ob Savi privabil h koncertu najmnogobrojnše poslušalstvo. Idealna stremiljenja Orkestralnega društva Glasbene Matice to tudi brez dvoma zaslužijo.

Naše dijaštvo

K JADRANSKEMU MORJU IN NA TRSAT.

Romanje, združeno z abstinentnim kongresom cele Jugoslavije in zastopnikov tujih držav, se vrši v dneh od 23. do 25. julija t. l.

Ugodnosti, ki so s tem v zvezi in nudijo slehernemu udeležencu znatno olajšavo poseta našega Jadrana, so: Izkaznica, ki stane 50 Din, z katero ima vsak udeleženec pravico do: 1. polovične vožnje po drž. železnici v dneh od 19.—31. julija t. l.; 2. do brezplačne vožnje po morju na dan zborovanja; 3. do brezplačnega prenočišča; 4. do polovične hrane; 5. do brezplačne udeležbe k vsem prireditvam.

Tovariši!

Ker ne bo kmalu takih ugodnosti za obisk našega Jadrana, hrivskega primorja itd., prijavitelje se v čim večjem številu in se udeležite tega kongresa, ki vam bo nudil v prvi vrsti idealno, duševno razvedrilec!

Pridite!

Prijave sprejema »Sveta Vojska, Poljanski nasip 10, ali V. Seibitz, Akademski dom.

»Danica«

»Zarja«

»Borba«

Za učiteljstvo

Na otok Brač. Učiteljska Fer. zveza pripravlja v vel. počitničnih letovanj na otoku Braču na koloniji na Bolu. Kolonija je lepo urejena s posteljami, kuhinjo itd. Brač ima najlepšo plažo v Dalmaciji. Ob priliki letovanja se bodo pridrili daljši in krajši izleti po srednji Dalmaciji in po otoku Braču. Cena letovanja (prenočišče s hrano) za 15 dni 400 Din. Vsak pripravljen mora biti član UFS. Pristopnina in članarina 50 Din, za kolonijo 40 dinarjev, vsak tovariš, ki se priklasi za letovanje, naj pošlje na spodnji naslov pristopnino za FS in kolonijo 90 Din, nato mu pošljem prijavnico s čekom. Prijavnico naj izpolnjen vrne znesek (za 15 dni 400 Din, za 30 dni 800 Din itd.) pa naj pošlje v Belgrad na naslov, ki je na čeku. Potrdila vplačila naj vsakdo hrani. Skupen odhod bo okrog 13. julija. Čas za priglas je do 15. junija. Ker je število mest na Braču omejeno (okrog 40) se bo oziralo samo na pravčasne prijase! — Poslužite se ugodne prilike, ki jo vam nudi FS. Za USF: Slavko Mravljec, učitelj na mešč. šoli, Jesenice, glavni poverjenik.

Turistika

Kamniška podružnica SPD je dovršila te dni novo pot in galerijo skozi Predoselj v Kamniški Bistrici. Da opozori obiskovalce Bistrice na to pot in na prirodno lepoto dosedaj nepristopnega Predoslja, sklenila je Kamniška podružnica, pa priredi slavnostno otvoritev te nove poti in galerije. Vršila se bo v nedeljo, dne 12. junija 1927. Zunanji udeleženci pridejo s prvim jutranjim vlakom v Kamnik, ter potem poljubno naprej. Vozil bo tudi avtomobil Kamnik—Stahovica (cena 8 dinarjev po osebi). Zbirališče bo na Keplšici. Od tam odidejo udeleženci po novi zelo prijazni stezi, vodeči ves čas tik ob vodi do dolnje brvi pod slapom, potem po novi stezi naprej nad slap in na galerijo, kjer bodo Kamniška podružnica pozdravila goste, nato bo odhod čez prirodni most proti bistriški koči. Tam bo ob 11. uri vs. masa v bistriški kapele, potem prosta zabava pri koči. Pri pozdravu in pri zabavi sodeloval bode tamburaški zbor društva »Edinost«. Odhod iz Bistrice proti Kamniku je poljuben. Iz Stahovice do Kamnika vozil bode avtomobil. K tej otvoritvi vabljamo so vsi planinci in prijatelji Kamniške Bistrice.

„Besednjak divjega moža“.

Sestavila Giovanni Papini in Domenico Giullotti.

(Dalje.)

Antologija (Antologia).

Kadar se kak možakar — in sicer najrajši kak profesor — po dolgem mečkanju prepriča, da ni zmožen, da bi dal od sebe kako lastno knjigo, vzame gotovo število glavnih knjig, škarje in lonc popa ter sestavi Antologijo, katero vpeljejo na šolah in ki donaja lastniku škarij lep leten dohodek.

Opozarjam one, ki se hočejo posvetiti tej cvetoči obrti, naj nikar ne pozabijo tehle pesmic: Črne Te zemlje pokriva odeja... Vrh skaline silovite... Sinoči je pela... Kaj pa je treba bilo...? Pred vsem pa: »Ljubim te, o božji vlek,« ki je najlepša posvetitev, katero si more zapisati sam sebi skromni komolator.

Priprava (Aperitivo).

Najboljša priprava, da moreš uživati moderno literaturo, je, če prečitaš Homerov spev ali pa deset Dantejevih tercin. Najboljša priprava za sveto mašo je, če stopiš mimo grede v bolnišnico. Najboljša priprava za veselico s plesom je, če stopiš na pokopališče ali v mrtvašnico.

Najboljša priprava za bogato pojedino je, če si pogledaš fotografije sestradanih ob Donu.

Najboljša priprava za čitanje dnevnikov je, če prelistaš tale besednjak.

Kap (Apoplezia).

To je bolezen (kajti umreti morate itak, če vas kdo ne ubije), ki si jo žele vsi tako zvani »dobro misleči«, kateri v svoji modrosti ne marajo sprejeti misli na Boga.

»Takole en fletkan božji žlak, pa je! Clovek vsaj ne trpi.«

Tako govoričenje se ne zdi navadno nikomur čudno. Zdi se naravno. Saj jih je toliko, ki mislijo, da se s smrtjo vse neha.

A kakšno bo razočaranje tam, prijateljički božjega žlaka, ki ne marate trpeti!

Pomaranča (Arancio).

»Poznaš deželo, kjer cveto oranže?« O, pa še kako! Lepa je, čudovita, božanska. A kako malo čudovit in božanski je precejšnji del sedanjih prebivalcev dežele, kjer cveto oranže. »Bog, reši Italijo pred Italijani!« je rekel v hipni žalosti eden izmed naju in je zaihtel.

Za mano je potop (Après moi le déluge).

Tako je govoril Ludovik IV. In v resnici je potop prišel, in sicer krvav potop, ki pa ni zadoščal. Prišla je revolucija za revolucijo, vojska za vojsko. Za njimi pa so prišli drugi potopi, četudi ne vesoljni, na zemljo, kjer sta bila obglavljena, kakor pravi pesnik, Kralj in Bog. Potopi krvi, potopi ognja, potopi solza. In ti potopi so vedno širši, vedno daljši, vedno groznejši; trajali pa bodo toliko časa, dokler ne bosta postavljena na svoje mesto oba velika Obglavljenca.

Zavarovanje (Assicurazione).

Izmed vseh zavarovanj je najvažnejše življensko zavarovanje.

Nekoč (za časa kralja Pipina) so si zavarovali življenje z mučenjem, s pokoro, postom, z deli usmiljenja in molitvijo.

Dandanes pa si pošteni obrtnik, modri upokojenec in previdni posestnik zavaruje življenje pri posebnem agentu. In šele kadar bodo poginili (t. j. kadar bodo začeli živeti na onem svetu v večni pogubi), bodo z grozo zapazili, da polica, ki so jo tukaj podpisali, ni vredna nič več.

Porota (Assise).

Porota je kraj, kjer mora dvanajst do zdevnih poštenjakov — med katerimi seveda lahko srečaš tudi oskrnjevalce in skrivne tatove — obsoditi onih 13% zločincev, ki jih policija zagradi, če se ji seveda posreči.

Ateist (Ateo).

Ateist ne priznava Boga Očeta in izjavlja sam od sebe, da je uboga sirota, ki izhaja iz nič, kateremu je sicer precej podoben. Iz tega sledi, zakaj so advokati, ki je njih dolžnost, štiti siroto, skoraj vsi ateisti.

V resnici pa vsak pravi ateist ve, da Bog je, a ga neče pripoznati, ker bi potem moral pripoznati tudi božjo zapoved; ta bi ga pa ovirala pri dvomljivih intimnostih njegovega privatnega življenja.

Avgijev hlev (Aglia).

Problem: V Avgijevem hlevu je bilo 3000 volov in ga niso mogli izkldati že trideset let. Da so ga očistili, je bila potrebna moč velika Herkula. Koliko armadnih zborov Herkulov bi bilo treba, da bi očistili celo zemljo, ki je na njej 1500 milijonov ljudi in ni bila osnažena že 1900 let.

Papa (Babbo).

Živel je skupaj z mamo in otroki, ko je živel družina še za časa božjih zapovedi. Danes, ko zapoveduje hudič, se je zakon izpremenil in pogodbo in družina, ki iz njega izhaja, je društvo, katerega člani se lahko združijo ali ločijo, kakor pač zahtevajo njih interesi in strasti. Naravno je torej, da je v takem društvu tisti, ki se je imenoval oče ali papa, navaden kapitalističen družabnik, tisti

pa, ki se je imenovala mama in tisti, ki so se imenovali otroci, niso nič drugega nego lagodni družabniki, ki konsumirajo. Družba se pa včasih razide, in sicer tedaj, ko so mama in otroci dovolj konsumirali. Ona, ki se je imenovala mama, gre iskat drugega družabnika. Tiste, ki so jim rekli otroci, pošljejo v zavod, če so še majhni, če pa so že veliki, gredo po svetu in postanejo zločinci. Tisti pa, ki se je imenoval papa, prenaša svoj bankrot, kakor more.

Slika je, kakor se vidi, zelo privlačna.

Banka.

Ravno te dni so jo odprli, nasproti mojemu stanovanju. Nekoliko više ob cesti je druga in tretja in četrta. Samo v tem kraju, ki se je tako hitro civiliziral, jih je osem.

Treba se bo torej seliti.

Banka je hudičev tempelj zadnjih prebivalcev zemlje.

Tja prinašajo denar tatovi, morilci, skopuhi, zvodniki, impresariji, ponarejevalci, zlata teleta, priljubljeni pisatelji, vlačuge prvega razreda, kratkomalo vsi sovražniki ubožca, o katerem je govor v evangeliju. In denar se steka, se kvasi, vre, narašča in nese.

V tem peklenem templju se skrivnost transsubstancijacije izvrši na grozen način ravno narobe.

Pod podobno zlata in papirja je pričujoče resnično, pravo in bistveno telo, kri, duša in božanstvo modernega buržuja, ki je Kristusa izgnal.

Ko včasih Divji mož, ki ima naložene svoje kapitale v oblakih, sliši ropot, ki prihaja s sveta, zapusti svoj brlog, da se prepriča, če je res panika na borzi.

Divji mož upa v svoji zlobi, da bo mogel prisostvovati polomu bančne religije, iz katere izhaja v ravni črti blagor vseh Kristusovih sovražnikov.

Toda vse je le prazen šunder.

In žalibog se mora Divji mož vdati in k večjem ugotoviti, da je lepo vreme.

Bankrot (Bancarotta).

Največji in najburnejši je bil pred kakimi dvajsetimi leti bankrot znanosti. Obresti tega zloglasnega zavoda so počasi postajale nezadostne. Malo jih je bilo, ki so to slutili, nihče pa ni verjel, da bo tako hitro in burno faliral. Nekega dne pa je Ferdinand Brunetiere, eden izmed najslavnejših slovstvenikov Francije zatrobil alarm: »Kapitali,« tako je rekel, »ki jih znanstvena moderna banka tako hvalisa, so le navidezni, blagajne so na pol prazne in okenca se bodo kmalu zaprla; nikar se torej ne udajte goljufivim nadam; banka ve, da ne more več držati svojih obveznosti; odpovejte ji svoje zaupanje in zapustite jo!« Vse osobe prej tako grandioznega zavoda, raztreseno po filijalkah celega sveta, je osupnilo. Poizkušali so reagirati, preklicavati in jemati dobro ime svaritelju. Rekli so mu: far, jezuit, prodana duša, norec. Toda govorica se je bila raznesla povsod in bila je resnična.

Neizmeren bankrot se je zgodil. In brez števila šarlatantov in tepcev je bilo ruini-ranih.

Zdaj pa raste pred našimi očmi drug kreditni zavod: »Banka idealistične filozofije.« Pazite, mogoče se oglasi kak drugi Brunetiere. Kajti ti prekleli katoličani (če imajo kaj soli v buči), so pravi tolovaji in obračajo vodo na svoj mlin.

Ne bilo bi torej nič čudnega, če bi lepega dne kdo izmed njih zopet zatrobil alarm in bi izzval nov bankrot z edinim namenom (se razume), da bi ustregel interesom zloglasne Rimske banke.

Banket.

Banket je neobhodno potreben vselej, kadar gre za pogreb ali ples.

Banket (ta simpatična oblika, s katero si ljudje priznavajo neobhodno potrebne trebušne pravice), je prolog in epilog vsake velikopotezne naprave, ki se ima ustanoviti, vsakega resnega človečanskega dejanja, ki se je dovršilo, vsakega dnevnika, ki se ustanovi, vsakega veljaka, čigar spomin se slavi, vsake javne hiše, ki se odpre, vsakega srednjega veka, ki se konča, vsakega svetnika, ki se proslavlja, vsakega javnega stranišča, ki se otvori, in vsake nove misli, ki se vrže med ljudi.

Pri banketu se poizkusijo čeljusti, odpornost proti alkoholu, bratska čustva, osebnost omika, srčna blagodušnost, želodčne in črevesne prostornosti in nazadnje govorniške zmognosti zbranih.

Če ne bi bilo banketov, ne bi bilo svetnikov, novinarjev, županov, poslancev itd. In če teh gospodov ne bi bilo, ne bi bilo družabne fine fleur. No, kako si pa morete predstavljati družbo brez fine fleur?

Torej! Sklep prepustimo kuharjem.

Bankir (Banchiere).

Bankir je zmeraj Jud, pa če je tudi izjemoma kristjan. Bankir je božanstvo, pa ne samo v banki, ampak na vsem svetu. Bankir dela vojske, mir, revolucije, ministrstva, obilje in draginjo.

Ne more pa ustaviti solnce, poslati dežja, ljubiti reveža in priti v nebesa.

A na te reči ne misli.

Po borznih poročilih uravnava svojo dušo, ki je del duše finančnega sveta, ta svet pa je edini, ki v resnici eksistira na zemlji.

Pare (Bara).

Pri vseh vratih vseh hiš so se ustavljale, se ustavljajo, se bodo ustavljale.

Iz vseh nadstropij vseh hiš so prihajali, in bodo prihajali do njih moški, ženske, starci in mladi z nogami naprej.

Pare pridejo po tvoje drage, pridejo po tebe, pridejo pome; pa ne vemo, kdaj!

Pare ne pozabijo nikogar; vzamejo nas, a nas ne prinesejo več nazaj; kamor nas nesejo, tam nas pustijo; in iz kraja, kjer nas pustijo, ne bomo ušli.

Misli na te nevesele stvari, da ne boš žalosten na vekomaj!

Barometer (političen).

Njegove variacije se ravnaajo po večjem ali manjšem pritisku mešane nesnage.

Belgija.

Belgiji sta samo dve stranki: pijanci in katoliki.

Belgijec je opica, pa spada med mehkužce. Izredna lahkomiselnost, čudovita okornost. Lahko ga je zatirati, kakor to priča zgodovina, nemogoče ga je pa pogaziti.

Beaudelaire.

Bencin.

Je blagoslovljena voda XX. stoletja.

Z blagoslovljeno vodo so izganjali hudobne duhove; z bencinom spravljajo v tek umazane, pošastne mehanične demone, ki se kade, ropotajo in strašijo.

Moderni človek, ki je sam bolj grd in živinski od njih, si jih izmišlja, jih izdeluje in obožuje.

Včasih (pa prereditko!) malik ubije mali-kovalca.

Kletvina (Bestemmia).

Je umazano prvenstvo Italijanov v splošnem, posebno pa še Toskancev. (Znana reč sicer, ki pa je kljub temu še vedno resnična.)

Zanimivosti

GOLJUFJE Z UMETNOSTMI.

Nikjer ni toliko goljufij z umetnimi slikami kot na Angleškem, kamor pride največ petičnih Amerikancev in kateri se najmanj spoznajo v resničnih umetninah. K Mr. Sikkertu, članu kraljeve akademije v Londonu, je prišel pred kratkim neki gospod s sliko slikarja Whistlerja, za katero je dal tisoč funtov (275.000 Din). Ta pa je takoj spoznal goljufijo in tehnična slike ni bila niti za las podobna Whistlerjevi. Vredna je bila le toliko, kolikor je stalo platno.

Toda dobijo se boljše ponaredbe, kot pa je bila ta. Pred dvema letoma so v Burlingtonu napravili razstavo ponarejenih slik. Bile so med temi take, da jih je bilo le resničnemu poznavavcu mogoče ločiti od originalov.

Celo trgovcu z umetninami se pripeti, da ga potegnejo. Nekoč je eden izmed teh kupil sliko v dobri veri, da je od Alma Tadema in dal je zanjo precejšnjo vsoto. Ko pa jo je dal pregledati umetniku, se je izkazalo, da je ponarejena.

Sir Joshua Reynolds je na vsak način hotel priti v posest neke italijanske umetnine. Naročil je svojemu agentu, da mu jo mora preskrbeti na ta ali oni način. Ker dotična slika ni bila na prodaj, je pa dobil nekega angleškega slikarja, kateri je napravil tako podobno kopijo z razpokanimi mesti in madeži ter vsem, kar je v teku let prišlo na platno, da jo je lastnik sam komaj ločil od svoje originalne. Veščaki so bili v dvomu, katera je prava. Da celo sodobni mojstri niso povsem varni pred ponaredbami. Marsikateri podpis velikega umetnika je bil že ponarejen in slika kot originalna prodana. Nekoč je bila v Londonu nad neko na slabem glasu stoječo gostilnico prava tovarna za ponarejanje umetniških slik. Ponaredbe sta izvrševala dva izurjena slikarja. Prejemala sta po dva funta in pol na teden (690 Din) ter vsakega pol leta bon za 50 funtov (14.000 Din). Eksporter pa je pri tem zaslužil silno veliko, kajti vse slike so šle v Ameriko kot originalne. Sploh so si umetniki v tem edini, da ni nikjer toliko ponaredb dobiti, kot v Ameriki. Tem je namreč največ za podpis na sliki, manj pa za sliko samo.

VEČNA URA.

Čuriški urar Karl Heinrich Maeyer je izpolnil davne sanje urarjev in tudi mnogih drugih ljudi, ki so hoteli s pomočjo ure rešiti znamenito uganko perpetuum mobile. — Sicer se je že marsikateremu urarju posrečilo sestaviti uro, ki je šla brez navijanja več let. Maeyrov izum pa temelji na principu, da ure sploh ni treba navijati, pa vendar vedno gre. Z njegovim izumom prehaja urarska fabrikacija na fizikalno in fizikalno-kemično polje. Glavni in oživiljajoči činitelj te ure ni samo nihalo, temveč ono dela tako rekoč s tisto večno razliko, ki obstoji v temperaturi zraka. V spirali, ki sestoji iz tankih cevi, se nahaja glicerol pod stalnim pritiskom. Glicerol je silno občutljiv za spremembe toplote. Radi tega se ta sistem cevi nahaja v večnem

Toskanci so najnesramnejši, najbolj umazani in nagnusni preklinjevalci zemlje. Preklinjajo vsi, ali iz jeze ali za šalo. Nekateri kolnejo (kot pravijo), da dajo poudarka svojim besedam, drugi podzvedno; najdemo pa celo take, ki preklinjajo kot sam zlodej celo tedaj, kadar se jeze čez preklinjevalce.

Da se iztrebi ta bolezen, bi bilo potrebno smatrati kletvino kot največji zločin in uprabljati zanj največjo kazen.

Toda, kot se zdi, se to ne tiče državnih zakonodajcev.

Beznica (Bettola).

Sedanja cerkev ubogega ljudstva, kate-remu so rekli gospodje, da ni Boga.

Na koše (A bizzeffa).

So ljudje, ki imajo denarja, žensk, slave, spretnosti, vil, verolomnosti, plače, hinavščine, konjev za dirkanje, žen, vlačug, nezakonskih otrok, podlosti in gnilobe v vseh mešanicah »na košec«.

Divji mož pa, ki vsega tega ne pozna, ima na koše samo: neizmerne zaničevanja za vse stvari, ki jih ljubijo bogatuhni.

Boljševizem (Bolseevismo).

Zadnji gnusni in strupeni povretek vse demokratsko-protivrske gnilobe. Enciklopedija, ki se je stekla v nemškem socializmu in so jo potem prelile judovske roke v zmešane slovanske glave.

Torej je to pravzaprav zapadna kuga, ki je pa zapad ne prizna za svojo in se je brani.

Da pa se je bo zmagoslavno ubranil, je treba le ene stvari: sprijazniti se s Cerkvijo in biti se skupno z njo proti novim antikristom.

Bomba.

Slaščica osvojevalcev in pika, ki stoji za vsako politično diskusijo.

Bordel (Bordello).

Se dobi v prenočišču, v šoli, v uradu, na cesti, v kavarni, v kinematografu, v gledališču, v družini, povsodi.

Bodimo torej pravični in recimo v čast patentiranim vlačugam in njih zvestim »odjemalcem«: »Najmanj gnusni bordel izmed vseh je prav ta pravi bordel.«

krčenju in raztezanju, kakor se spreminja toplota. Te spremembe in ta kretanja se prenašajo na konstrukcijo ure in jo tako urejujejo, da tista energija, ki jo daje stisnjeni glicerol, giblje kolesa. Uteži, ki reagirajo na te prostorninske spremembe glicerina, urejajo vse gibanje ure tako, da ni nobenih prehitrih udarcev. Vsa mehanika funkcionira mirno in redno. Stroj ure se nahaja pod steklenim cilindrom, v podstavku ure pa so cevi v spirali, ki gibljejo ves sistem.

ŠKODA VSLED RJE.

Kdor hoče dobesedno čez noč postati bogataš, ta naj iznajde sredstvo, s katerim bo omogočeno priti v okoli rji. Računajo, da rja uniči na leto železa v vrednosti 800 milijonov funtov, to je toliko kot 220 milijard dinarjev. Stroški za barvanje železa so pa po približnem računu na leto 22 milijard dinarjev, torej za eno ničlo manj kot pa uniči v enem letu rja. Koliko je na leto človeških žrtev vsled rje, — zrušene stavbe in drugo — tega statistika ne pove, vendar pa jih je skoraj gotovo precej.

Želbi zarjavijo v strešnikih, škrlj padajo radi rje, ki je zjedla želbe, na tla, vrtna ograja rjavi, sploh z eno besedo karkoli je železne ali jeklenege pri hiši, rjavi. Nek rhtekt pravi, da oni gospodar pametno gospodari, kateri ima en odstotek vrednosti hiše vedno pripravljen za nadomestitev po rji uničenih predmetov.

Koliko napravi rja škode na železnicah, največ na vagonih, potem na tračnicah, signalnih napravah in stotine drugih stvari!

Kdor bi torej iznašel primerno sredstvo proti rji, bi postal, kakor smo zgoraj navedli, v resnici čez noč bogat. Toda to bi morala biti cenena stvar, ne morda, da bi stala n. pr. 1000 Din, škode bi pa napravila samo za 700 dinarjev. In to je baš težava in danes še nerešen problem.

MORNARJI — ZDRAVNIKI.

Zdravniška pomoč na malih morskih vozilih, ki nimajo zdravnika na krovu, je nekaj težavnega. Seveda pa so mornarji takoj pripravljeni, da se pobahajo, da znajo, če že ne več, pa vsaj toliko kot kak zdravnik.

Poveljnik ladje je zbolel in poslal je po mornarja, kateri se je vdele šopiril s svojim znanjem. »Bolan sem,« mu je rekel, »ali mislite, da mi morete kaj pomagati?«

»I, seveda morem. Pred vsem rabim košček krede,« je odvrnil mornar.

»Kaj?« je zavpil kapitan. »Košček krede,« je ponovil mornar. »Če mislite, da bom kredo jedel, potem...«

»Saj ne bo treba krede jesti, samo košček jo »rabim«, je mirno pojasnjeval mornar. Ko je kredo dobil, je potegnil črto horizontalno čez kapitanov trebuh ter vprašal: »Sedaj pa povejte gospod kapitan, je li bolezen nad ali pod to črto?« »Čemu pa vam je to treba vedeti?« »Zato, ker, ako je nad črto, je bolezen konstitucionalna, ako pa pod črto, je pa želodčna.«

stap, skupna dolžina 3728,8 km, start in cilj v Milanu. Startalo je 258 dirkačev, na cilj jih je prišlo 80. Zmagal je Binda, ki je porabil za vso progo 144 ur 15 minut in 35 sekund, na uro torej povprečno 25,847 km. Binda je dobil dirko že leta 1925 (takrat je imela 12 etap), lani jo je dobil Brunero, in Binda je bil drugi. Od prvih 10 etap jih je dobil letos Binda 8, potem pa še 12., 14. in 15., od 15 etap torej 11. Drugi je bil Brunero, 144:42:59; tretji Negrini, 144:51:41. Zadnji od osemdeseterih, Baldieri, je šel skoz cilj s 165:38:45. V razredu juniorjev je zmagal Negrini, v razredu neodvisnih Simoni s 145:47:48, v razredu vojaških dirkačev Pancera s 145:10:04. Najhujše so bile zadnje etape, ker je bilo tako vroče.

Fifa v Helsinkih.

Prejšnji Helsingfors se imenuje sedaj Helsinki. Tam se je vršil 4. in 5. junija z veliko napestostjo pričakovani kongres mednarodne nogometne zveze; v parlamentu so zborovali, 21 narodov, dosti več kot so prvotno pričakovali. Saj Helsinki za mednarodni kongres ni ravno pripraven kraj. Najprvo so volili. Za predsednika je bil ob splošnem pritirjevanju spet izvoljen Rimet. Podpredsednikov je pet: Nemec Schricker, Anglež Pickford, Belgijec Seldrayers, Fince Frenckell, Oger Fischer. Za avditorja so izvolili Spanca Olavea in Ceha Pelikana. Na široko so debatirali o pritožbah številnih kontinentalnih evropskih sportnih zvez.

proti Ameriki

In o raznih tožbah in predlogih ameriške nogometne zveze. Zaključek je bil ta, da so bile vse ameriške želje odklonjene in da se je proti dosežanju postopanju ameriške zveze (Soccer Association) izrekla ostra obsodba. Amerika je morala podati obvezno izjavo, da se bo v bodoče ravnala strogo po predpisih Fife. Če Amerika izjave ne bo dala, bo posegla Fifa po najostrejših odredbah, tudi, če pride do izključitve Amerike. Dalje se je izrekel kongres za

evropski pokal.

A ne soglasno, pet držav je bilo proti, šestnajst pa zanj. Proti pokalu so glasovale Nemčija, Holandska, Danska, Švedska in Norveška; odpor je vodila Nemčija. Sprejet je bil nadalje proti glasovom istih držav predlog, da upravlja zadeve amaterov in profesionalov ena sama komisija in da se ustanovi za obe skupini mednarodni nadzorstveni odbor.

Obsežna je bila seveda debata o

olimpijadi 1928.

Sklenili so, da se bodo olimpijade 1928 uredile le tedaj, če sprejme Mednarodni olimpijski odbor ono amatersko definicijo, ki so jo postavili lani v Rimu in ki daje igralcem efektivno

odškodnino za zgubo na plači.

Tekom treh mesecev se bo moral odbor o tem izjaviti. Zelo je torej dvomljivo, če bo nogomet sploh na programu olimpijade, ker se je držal Mednarodni olimpijski odbor doslej zmeraj stroge angleške definicije pojma amater in ga bo glede odškodnine težko prepričati. Za odškodnino so bile najbolj tiste države, ki bi po možnosti rade profesionalizem obsele, pred vsemi Nemčija. — Prihodnji kongres se bo vršil 25. in 26. maja 1928 v Amsterdamu.

torej v kraju morebitne nogometne olimpijade. Za leto 1929 so določili kot kraj kongresa Madrid, za leto 1930 mesto v Nemčiji, ki ga bodo šele imenovali, za leto 1931 Budimpešta.

Zelo so s kongresom zadovoljni Dunaj, Praga in Budimpešta, ko so nastopili v vseh vprašanih enotno kot centralnoevropski blok in so si izvajali veliko uvaževanje.

Istočasno s kongresom se je vršilo par mednarodnih nogometnih tekem: Stockholm—Helsinki 3:0, Reval (Talin)—Helsinki 2:2, Stockholm—Dresden 4:2.

Izpred sodišča

Draga lisičja koža. V našem uredništvu se je zgledal g. Lojze. Na njegovo pojasnilo popravljamo včerajšnjo notico pod gornjim naslovom sledeče: Dvorišče ni Lojzetovo, ampak je last očeta. Lisiči ni nastavl pasti. Kože ni prodal in si torej denarja ni pridržal. Obsojen ni bil, ker se vrši zaključna razprava 17. junija, niti mu ni treba plačati najemniku lova 200 Din.

§ 104 s. k. z. pozna danes že marsikdo in marsikdo je tudi že občutil njegove »sladkosti«. Delavec Franc Homec na primer ga dobro pozna in ga je sedaj še bolj spoznal. Nekega dne je šel v mestno pisarno prosit dr. F. za podporo. Ker pa podpore ni dobil, je doktorja prav čedno nahrulil z dokaj izbranimi psovskami, potem pa še celokupni magistrat, češ, na magistratu ste vsi »prasci«. Ker ga ni bilo mogoče odpušiti, je bil poklican stražnik, ki ga je odvedel na hladno. Sodišče mu je pa prisodilo 14 dni zapor, ker je bil že večkrat kaznovan in ima na vesti tudi prestopke po § 14. s. k. z. — Vpokojeni železničar Č. je pa na vlaku zmerjal revizorja in ga dražil z napečnimi vozniški listki in se je tudi moral zagovarjati. Uvidel je, da ni zdravo zmerjati in psovati revizorjev, obsojen je bil namreč na 300 Din globe.

Naznanila

Gostilničarjem in sejmarijem v vednost. Odpor za napravo novih zvonov pri Sv. Trojici nad Vrhniko naznanja vsem prizadetim, kateri namestijo dne 12. junija točiti pijačo ali prodajati slaščice okrog cerkve pri Sv. Trojici, da jim je zabranjeno, ker ta dan izvršuje omenjene stvari odbor sam v korist novih zvonov. — Odbor.

»Kam pa v nedeljo?« — V Višnjogoro na ameriško žemite, katero priredi prostovoljno gasilno društvo o priliki veselice v nedeljo, dne 2. t. m. ob 3. uri popoldne. Čisti dobiček za nabavo gasilnega orodja. K udeležbi vabi — odbor.

Polzvedovanja

Rdeča usnjata torbica s denarjem se je izgubila od magistrata do trgovine Hamann. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v Peršetovi trgovini pred Skofijo.

Zenski dežnik se je našel. Kdor ga pogreša, ga dobi na frančiškanski porti.

Dražba

stoječe trave za prvo košnjo se bo vršila v soboto, dne 11. junija 1927 v konkurzni zadevi ANTONA STEINERJA. Travniki ležijo v Mestnem logu. — Interesenti se snidejo ob dveh popoldne na Opekarški cesti št. 31.

Čenjenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Ivan Križnar krovac Ljubljana, Hrenova ul. 9	TEOD. KORN kleparsko in instalacijsko podjetje Ljubljana Poljanska cesta št. 8	Angeloslav Krasnik manufakturna trgovina Ljubljana, Karlovska c. 8	Rudolf Radovan tapetnik Ljubljana, Krekov trg 7
IVAN JAVORNIK mesar Ljubljana, Domobranska c. 7 Stojnica poleg Zmajskega mostu	Deželna lekarna pri »Mar. Pomagaj« Mr. ph. M. Leustek Ljubljana, Resljeva cesta 1	K. Pečenko trgovina vseh vrst unaja in čevljarških potrebščin Ljubljana, Sv. Petra cesta 32	KOVAČIČ & JAPELI trgovina s spec. koloni in materij. blagom LJUBLJANA, Kongresni trg 19
Blaž Jančar pleskar Ljubljana, Breč	Peter Žitnik splošno kleparstvo LJUBLJANA Poljanska cesta 31	PRISTOU & BRICELJ črkoslikarja, Ljubljana Aleksandrova c. 1 Telef. 2908 Ustan. 1903	Jakov Kavčič parna pekarna Ljubljana, Gradišče 5 Podruž.: Prešernova 14

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko: Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

REDUCIRANI

ročni železniški delavec išče kot brezposeln primerne službe ali dnevnega zaslužka. Naslov pri upravi lista pod št. 4556.

KONTORISTINJA

z večletno prakso pri boljšem podjetju, išče primerne službe. Ponudbe na upravo pod št. 4552.

KUHARICA

skrbna, snažna, prijazna, vajena šivanja, išče mesta v župnišču ali kamorkoli. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4551.

Deklica

stara 14 let, z 2 mešč. razredoma, večša nemšč. išče mesta v trgovini z vso skrbjo. Naslov pove uprava lista pod št. 4548.

Proste službe

Šofer z večletno prakso, neoženjen — se sprejme. Ponudbe pod št. 90 na upravo »Slovenca« pod št. 4444.

Mesarski pomočnika

rabim, izvežbanega v vseh mesarskih strokah. Pojasnila v upravi »Slovenca« pod št. 4516.

IŠČE SE DEKLE

z dežele, pridna in poštena, stara 18—20 let, izučena šivilja, ki bi jo veselilo izpopolniti se v finem salonu v mestu. — Hrana in stanovanje zastoni, zato pa bi morala pomagati pri gospodinjstvu. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4541.

Učenca

sprejem, s hrano in stanovanjem. Dobra in stroga vzgoja. Sprejem pa le nepokvarjenega dečka z dobrim šol. izpričeval.

KOVAŠKEGA

POMOČNIKA

samostojnega, sprejem takoj. FRANC VERZEL, kovaški mojster v Mariboru, Frankopanova ulica št. 25.

Dijaki

DVA DIJAKA

sprejem (mogoče bratca). — Naslov v upravi lista v MARIBORU.

DVA DIJAKA

nižjih razredov, sprejem v začetku šole v popolno dobro oskrbo pri dobri družini. Cena zelo zmerana. Naslov v upravi lista pod številko 4494.

Stanovanja

STANOVANJE

(soba in kuhinja), iščeta zakonska za 1. avgust. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod št. 4554.

Kdo kupi?

Kosilnica in voz naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4542.

CENO sta naprodaj dva dobro ohranjena vinska soda

po 2000 l vsebine, kakor tudi več manjših vinskih sodov. Vprašanja na gosp. dr. Hans Arko, odvetnika v Kočevju. 4528

Kdo prodaja?

Rezan les,

smrekov in jelkov, i. s.: 500 k. 73×105 mm × 6 m 550 k. 54×225 mm × 5 m 185 k. 54×105 mm × 6 m 324 k. 54×105 mm × 5 m

dalje material za sode, deščice, 75 in 87 cm dolge, 8—13 cm šir., 12 mm debele, potrebuje in prosi za skrajne ponudbe z navedbo dobavnega roka AL NEUDAUER, lesna trgov., Gornja Radgona.

RAZPISUJEMO

dobavo 120 m²

Jamskega lesa.

Ponudbe je vložiti do 22. junija 1927. — Več pri: Direkciji držav. rudnika Zabukovca, 8. VI. 1927.

Prosimo,

da zahtevate brezplačen proračun v slučaju nabave novih poslovnih knjig.

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

čitalnica in tvornica poslovnih knjig V LJUBLJANI, Kopitarjeva ulica 6/II.

Avtomobilisti in motociklisti Prostovoljna javna dražba.

V dneh 13. do 17. junija 1927 od 9. ure dalje se bo prodalo v avtogaraži O. ŽUŽEK, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 31, več osebnih in tovornih avtomobilov ter motor, in nav. koles razn. znamk, kakor: Mercedes, Bugatti, Peugeot, Adler, Puch, Studebaker, Laurint, Klement, Sizaire Naudin, Mettallurgique, Harley Davidson, B. S. A. itd.

Interesenti se vabijo na ogled.

Alojzija Hudè

trgovca in posestnika

danes, dne 8. junija 1927 ob 21. uri po daljši, mučni bolezni, previdnega večkrat s sv. zakramenti za umirajoče.

Pogreb nepozabnega se bo vršil v soboto, dne 11. junija, ob pol 10 popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Mirni peči. Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Mirna peč, dne 8. junija 1927.

LOJZIKA rojena BUKOVEC, soproga. — VEKOSLAVA, VIDA, BOGOMIRA, Marija, GABRIJELA in LOJZEK, otroci. — JOSIP HUDE, oče. — Sestra in bratje ter ostali sorodniki.

Marija Rak

v torek dne 8. junija ob četrti na eno ponoči po dolgem trpljenju, previdna s sv. zakramenti za umirajoče, v 74. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Zemljski ostanki predrage pokojnice se bodo v petek dne 10. jun. ob 3 pop. v hiši žalosti slovesno blagoslovili in prenesli k večnemu počitku na okol. pokopališče Sv. Martina pri Velenjah.

Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto dne 11. junija ob 8 zjutraj v farni cerkvi Sv. Martina pri Velenjah.

Velenje, dne 8. junija 1927.

Za našo tovarno v Smederevu potrebujemo izkušenega in zanesljivega

barvar. in lakirar. poslovođjo ali partijskega vođjo.

Interesenti naj se pismeno, z označbo doseđanja delovanja in spričeval — obrnejo na »SRPSKO AKCIONAR. RUDARSKO-TOPIONIČKO INDU. STRIJSKO DRUŠTVO«, Beograd, Miloša Vel. 62

MALINE

Vse stare in nove dobavitelje malin, prosimo, da nam v najkrajšem času poročajo glede uspevanja istih, približna količina, ki se pričakuje ter ali dobavitelj razpolaga sam s transportno posodo, ali je isto potrebno dostaviti.

Točna navodila glede zbiranja, odpremljanja malin in vse ostalo, sledi po dospelih prvih poročilih.

Vse tozadavne ponudbe je nasloviti na:

SREČKO POTNIK in DRUG

parna destilacija i. t. d.

Ljubljana, Metelkova ulica 13.

Dražbeni oklic.

Dne 13. junija 1927 ob 8. uri se bo prodalo na licu mesta v Rajhenburgu na javni dražbi v konkurzni sklad Alojza Božičnika spadajoče trgovinsko blago, ki je glasom inventarnega zapisnika cenjeno na okroglo 16.000 Din. Prodajalo se bo na drobno ter se začne s pozivom k stavljanju ponudkov pol ure po označenem času. Med tem časom pa se lahko predmeti ogledajo. Inventarni zapisnik se lahko ogleda pri upravitelju mase dr. Roku Jesenko, odvetniku v Sevnici. 4530

Klobuke, slamnike

in razno modno blago nudi najceneje

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Radi prezidave izredno nizke cene.

Poravnajte naročnino!

POZOR!

Letos postavimo novo Hidraulično stiskalnico, vsled česar

prodamo

dve dobro ohranjeni

stiskalnici

(Mayfart).

Kdor se zanima, izve ostalo pri

SREČKO POTNIK in DRUG

Ljubljana, Metelkova ulica 13.

Razglas.

»Tvornica duvana v Ljubljani« razpisuje na temelju odobrenja Uprave drž. monopola v Beogradu od 27. V. 1927, IMBr. 8051

zgradbo novega hladnjača

pri tvornici duvana v Ljubljani, potom direktnih ponudb.

Stroški za gradnjo hladnjača so proračunjeni na:

1. tesarska dela in dobave Din 65.600.—

2. klepar. dela in dobave Din 900.—

skupaj . . . Din 66.500.—

Podatke, pojasnila in ofertne pripomočke dobe interesenti med uradnimi urami pri Tvornici duvana v Ljubljani. — Ponudbe, opremljene s kolkom 5 Din morajo izročiti ponudniki v zapečatenem zavitku z oznako »Ponudba za zgradbo hladnjača« najpozneje do 29. junija t. l. Tvornici duvana v Ljubljani.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na stavbene pogoje ter da bo položil, ako bo zgradbo dobil, 10 odst. kavcije od ponudene svote.

Iz pisarne Tvornice duvana v Ljubljani, št. 338/10 od 1. junija 1927.

Urednik: Franc Terneglar